

Załącznik nr 1

do Uchwały Nr 942/2015
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 10 grudnia 2015 r.

RAPORT Z WIZYTACJI (ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

**dokonanej w dniach 23-24 marca 2016 r. na kierunku *filologia* prowadzonym
w ramach obszaru nauk humanistycznych na poziomie studiów *pierwszego stopnia*
o profilu ogólnoakademickim
realizowanych w formie *stacjonarnej*
w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Płocku**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodnicząca: dr hab. Beata Mikołajczyk, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Mirosław Pawlak– ekspert PKA

2. dr Clarinda Calma– członek PKA

3. mgr Beata Sejdak- ekspert ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

4. Dominik Durański- ekspert ds. studenckich

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku *filologia* prowadzonym w Instytucie Nauk Humanistycznych i Społecznych Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Płocku została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2015/2016. Polska Komisja Akredytacyjna po raz czwarty oceniała jakość kształcenia na w/w. kierunku w związku z upływem okresu obowiązywania oceny pozytywnej wyrażonej w Uchwale Prezydium PKA Nr 806/2011 z dn. 22.09.2011 r. W ramach dotychczasowych ocen PKA wizytowany kierunek studiów uzyskał w roku 2004 i 2011 ocenę pozytywną, choć w 2011 roku ocena poprzedzona była oceną warunkową sformułowaną w Uchwale Prezydium PKA Nr 206/2010 z dnia 11.03.2010 r. na podstawie uwag i zastrzeżeń dotyczących minimum kadrowego.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA poprzedził wizytację zapoznaniem się z raportem samooceny przedłożonym przez władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań

między członków Zespołu. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów, ze studentami, przedstawicielem Biura Karier, opiekunami praktyk, z osobami i gremiami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Przeprowadzono także hospitację zajęć oraz wizytację bazy dydaktycznej wykorzystywanej w realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów. Ponadto dokonano oceny wybranych prac etapowych i dyplomowych. Przed zakończeniem wizytacji dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodnicząca Zespołu poinformowała władze Uczelni i jednostki na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA
KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżnia- jąco	w peł ni	znaczą- co	częścio- wo	niedostatec- znie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		x			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia			x		
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub		x			

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

kulturalnym w procesie kształcenia					
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		x			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		x			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		x			

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Przedstawione przez Władze Uczelni wyjaśnienia oraz dodatkowe informacje potwierdzone dokumentacją składającą się na odpowiedź na raport z wizytacji na kierunku „filologia” prowadzonym w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Płocku, pozwoliły na wyeliminowanie sformułowanych wcześniej wątpliwości Zespołu Oceniającego odnoszących się do kryterium nr 2 - Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe² zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia. Przyjmując przedłożone przez Władze Uczelni informacje potwierdzające właściwy poziom kwalifikacji nauczycieli akademickich wchodzących w skład minimum kadrowego oraz prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku studiów Zespół Oceniający postanowił podnieść sformułowaną wcześniej ocenę kryterium 2 ze „znacząco” na „w pełni”.

² Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe³ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		x			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.
1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*
1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.
1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.
1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do

³ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punkcja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie

działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.

*

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena - w pełni.

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1

Na kierunku filologia prowadzone jest kształcenie o profilu ogólnoakademickim na studiach I-go stopnia w trybie stacjonarnym. Obecnie kształcenie to odbywa się na dwóch specjalnościach, tj. *filologia angielska ze specjalizacją glottodydaktyczną* i *translatoryczną* oraz *język angielski w turystyce i biznesie* ze specjalizacjami *język angielski w biznesie* i *język angielski w turystyce* (specjalność asystent językowy w biznesie jest obecnie wygaszana). Ogólnoakademicki profil kształcenia przyjęty został uchwałą Senatu nr 29/2012 z dnia 27 marca 2012 r., a efekty kształcenia określone zostały uchwałą Senatu nr 67/2012 z dnia 27 czerwca 2012 r., a potem zmodyfikowane uchwałą Senatu nr 49/2013 z 17 grudnia 2013 r. Program studiów został zatwierdzony uchwałą Senatu nr 73/2012 z dnia 27 czerwca 2012 r.

W strategii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Płocku przyjętej uchwałą Senatu nr 94/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. na str. 6 czytamy między innymi, że misją Uczelni jest „realizacja celów związanych z szeroko pojętą edukacją i wychowaniem pokoleń Polaków zgodnie z zasadami wolności nauki, wolności twórczości i wolności nauczania” i że jej działalność „(...) stwarza szansę dla zdolnej młodzieży (...) do zdobycia wiedzy teoretycznej na wysokim poziomie oraz umożliwia przygotowanie praktyczne do wykonywania zadań zawodowych”. W dokumencie tym wymieniono sześć celów szczegółowych, tj. kompetentna kadra nauko-dydaktyczna, wysoki poziom procesu dydaktycznego i jego obsługi, działalność naukowo badawcza i szkoleniowa, nowoczesna organizacja, zarządzanie i rozwój, wysoka pozycja i wizerunek oraz aktywne środowisko studenckie (str.18), które odnoszą się również w mniejszym lub większym stopniu do opracowania odpowiedniej polityki jakości.

Koncepcja kształcenia na kierunku jest ściśle związana z misją i strategią PWSZ w Płocku, gdyż tworzy studentom możliwości opanowania języka angielskiego na poziomie, który byłby zbliżony do poziomu rodzimych użytkowników (C1), a jednocześnie zdobycie kompetencji związanych z aż czterema specjalizacjami (glottodydaktyczna, translatorska, język angielski w biznesie i język angielski w turystyce) z całą pewnością przyczynia się do przygotowania ich do wykonywania zawodu i znalezienia pracy. Kształcenie to, pomimo swego ogólnoakademickiego charakteru, uwzględnia więc kluczową rolę państwowych wyższych szkół zawodowych jako uczelni, które mają stworzyć szansę na zdobycie wyższego wykształcenia osobom, które, często ze względów ekonomicznych, nie mają możliwości podjęcia studiów w dużych ośrodkach akademickich, a jednocześnie mają uwzględniać potrzeby lokalnego rynku pracy. Nie ulega wątpliwości, że realizowane na kierunku specjalizacje potrzeby tego typu uwzględniają. Co ważne, koncepcja kształcenia uwzględnia konieczność jak największej aktywizacji studentów (np. przez działalność kół naukowych) i podjęcia współpracy ze środowiskiem lokalnym (np. przy organizowaniu praktyk).

Interesariusze zewnątrzni i wewnątrzni biorą w pewnym zakresie udział w ustalaniu koncepcji kształcenia dla kierunku, ale zakres, w jakim miało to miejsce nie jest w pełni zadowalający. Udział tych pierwszych ogranicza się przede wszystkim do dyskusji o rozwoju oferty kształcenia na forum Konwentu oraz, w przypadku specjalizacji glottodydaktycznej, do informacji zwrotnej od nauczycieli prowadzących praktyki. Zespołowi oceniającemu przedstawiono co prawda opinie w sprawie programu kształcenia autorstwa pracodawcy, wicedyrektora szkoły podstawowej i dwóch nauczycieli tej szkoły oraz dwóch absolwentek, ale są one fragmentaryczne, nie dotyczą wszystkich specjalizacji, a poza tym tryb opiniowania nie ma charakteru systemowego. Nauczyciele akademicy mają możliwość przedstawiania sugestii podczas posiedzeń Rady Instytutu Nauk Humanistycznych i Społecznych, oraz, jak podkreślano podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA, dyskusje dotyczące koncepcji kształcenia, efektów kształcenia i programu są prowadzone na bieżąco podczas mniej formalnych spotkań. Studenci są również członkami Rady Instytutu, Samorząd Studencki opiniuje uchwały dotyczące efektów kształcenia i programu studiów, i organizowane są cykliczne spotkania ze studentami. Warto byłoby jednak sformalizować udział reprezentantów obu grup interesariuszy w kreowaniu koncepcji kształcenia, choćby przez stworzenie rady programowej dla kierunku czy podpisanie stosownych umów z pracodawcami. Możliwość stworzenia rady programowo-dydaktycznej dla każdego kierunku, jako organu doradczego i opiniotwórczego Dyrektora Instytutu daje zresztą obowiązujący *Regulamin studiów* (§ 19). Takie zmiany będą niezbędne z chwilą przejścia na profil praktyczny, do czego Uczelnia zobligowana jest przepisami prawa.

Realizowana na kierunku kształcenia koncepcja kształcenia w pełni uwzględnia wzorce

krajowe i międzynarodowe, a w programie studiów znaleźć można przedmioty, które są typowe dla studiów o charakterze filologicznym (praktyczna nauka języka, przedmioty dotyczące językoznawstwa, literaturoznawstwa, historii itp.). Jest ona także w dużej mierze nowatorska, o czym świadczy duża gama dostępnych specjalizacji, co świadczy o ciągłym poszukiwaniu odpowiednich rozwiązań, takich, które byłyby nie tylko atrakcyjne dla studentów, ale również ułatwiały im znalezienie pracy. Nie sposób nie zwrócić uwagi na uwzględnienie wielu zajęć o charakterze praktycznym, co pozwala na wykształcenie odpowiednich umiejętności i kompetencji społecznych. Zarówno władze Instytutu, jak i nauczyciele akademicy mają świadomość konieczności dalszego rozwoju koncepcji kształcenia, co jest z jednej strony związane z przyjęciem profilu praktycznego, a z drugiej ambicjami dotyczącymi utworzenia studiów II-go stopnia.

1.2

W planach rozwoju kierunku uwzględniono najnowsze tendencje w dziedzinie nauk humanistycznych, w odniesieniu do językoznawstwa, literaturoznawstwa, jak również kulturoznawstwa. Doskonałym przykładem jest tutaj egzamin z praktycznej nauki języka angielskiego, który ma być przeprowadzany przy pomocy komputera. Jak już wspomniano powyżej, choć w planach rozwoju kierunku brane są pod uwagę opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, konieczna jest intensyfikacja współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, co umożliwiłoby lepszą identyfikację potrzeb rynku pracy i ich pełniejsze uwzględnienie w planach rozwoju kierunku. W najbliższym czasie kształcenie na kierunku filologia zostanie przekształcone na studia o profilu praktycznym.

1.3

W dużej mierze, zarówno koncepcja kształcenia dla wizytowanego kierunku, plany jego rozwoju, jak i przyjęte efekty kształcenia są ściśle powiązane z obszarami wiedzy, dziedzinami i dyscyplinami, do których kierunek został przypisany (obszar i dziedzina nauk humanistycznych w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo oraz kulturoznawstwo). Uwzględniono aktualny stan wiedzy naukowej i wyniki badań empirycznych dotyczące tych dyscyplin. Należy jednak rozważyć zasadność uwzględnienia w efektach kształcenia obszaru i dziedziny nauk społecznych w dyscyplinach nauki o bezpieczeństwie, pedagogika i psychologia, co ma stanowić odzwierciedlenie realizacji specjalności glottodydaktycznej. Po pierwsze nie jest to ogólnie przyjęta praktyka na studiach filologicznych, które są przecież osadzone w obszarze i dziedzinie nauk humanistycznych. Po drugie dziwić może fakt, że tego typu efekty uwzględniono jedynie w odniesieniu do kategorii wiedzy i umiejętności (S1A_W06, F1A_U12-16). Za ewidentną pomyłkę uznać należy uwzględnienie w *Raporcie samooceny* obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz obszaru nauk matematycznych, ponieważ nie zostały one zapisane w przyjętych przez Senat efektach kształcenia.

1.4.

Efekty kształcenia zostały opisane w odniesieniu do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych tak dla kierunku, jak i realizowanych na nim specjalności i specjalizacji (np. efekty F1A_W11-12 dotyczą specjalności glottodydaktycznej, a F1A-W13-14 są związane ze specjalnością translatorską). Wpisują się one zatem w koncepcję kształcenia i plany dalszego rozwoju kierunku, uwzględniając przy tym jego specyfikę. Są spójne zarówno z efektami kształcenia przewidzianymi dla wskazanego obszaru, poziomu, jak i profilu ogólnoakademickim (stosowne odniesienia zawarte w tabeli będącej załącznikiem do uchwały senatu z 17 grudnia 2013 r.). Efekty kształcenia wskazane dla specjalności, modułów, przedmiotów oraz praktyk zawodowych są spójne z efektami kierunkowymi, umożliwiając

przy tym realizację przewidzianych dla kierunku celów kształcenia w odniesieniu do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. We wszystkich sylabusach efekty przedmiotowe są w prawidłowy sposób odniesione do efektów kierunkowych i obszarowych.

Efekty kształcenia sformułowane zostały na ogół w sposób jasny i klarowny, i powinny być zrozumiałe do studentów, ale w niektórych przypadkach warto byłoby rozważyć ich uproszczenie, szczególnie w odniesieniu do stosowanej terminologii (np. F1A_W02 – „Ma podstawową wiedzę o powiązaniach dziedzin i dyscyplin naukowych właściwych dla studiowanej filologii z dziedzinami koniecznymi do poszerzania wiedzy”, „historycznej zmienności znaczeń”, „potrafi się posługiwać (...) paradygmatami badawczymi”). Studenci mają dostęp do efektów kształcenia w ramach opracowanych kart przedmiotów. Karty te zostały opublikowane na stronie instytutu w zakładce „filologia”. Jednak, aby móc dotrzeć do kart należy użyć zakładki ze skrótem „KRK” który nie jest studentom znany. Według studentów efekty kształcenia oraz sposób i forma zaliczenia danego przedmiotu są im znane a przedstawione zostają na pierwszych zajęciach przez prowadzącego. W ich opinii możliwa jest ocena stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Studenci ocenianego kierunku w znakomitej większości nie rozumieją różnic pomiędzy profilami kształcenia. Nie wiedzą o tym, iż powinni zostać wyposażeni w umiejętności badawcze. Posiadają w ich ocenie natomiast mając na uwadze charakter kierunku odpowiednio ukształtowane kompetencje społeczne.

Określone dla kierunku, specjalności i przedmiotowe efekty kształcenia są możliwe do osiągnięcia, a stopień ich osiągnięcia jest możliwy do weryfikacji. Co ważne, dotyczy to również kompetencji społecznych (np. F1A_K09 – „Prawidłowo identyfikuje własne silne i słabe strony w opanowywaniu wiedzy i umiejętności (...).”). Określone efekty kształcenia umożliwiają studentom zdobycie pogłębionej wiedzy w odniesieniu do obszaru nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa, a także niezbędnych umiejętności badawczych w tym zakresie (np. F1A_U09 – „Posiada podstawowe umiejętności badawcze, takie jak formułowanie tez i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników w obrębie wybranej pracy dyplomowej”). Można mieć natomiast wątpliwości co do możliwości osiągnięcia tych celów w przypadku obszaru nauk społecznych, w odniesieniu do nauk o bezpieczeństwie, pedagogiki i psychologii, skoro efekty te są realizowane tylko podczas zajęć w module glottodydaktycznym. W opisie efektów kształcenia znaleźć można efekty dotyczące pisania pracy dyplomowej, które uwzględniają ogólną wiedzę i umiejętności związane z kierunkiem, oraz umiejętności samodzielnego analizowania i wnioskowania (np. F1A_W08, F1A_W11, F1A_W12, F1A_U09, F1A_U12, F1A_U13). Efekty kształcenia dla specjalności glottodydaktycznej i przedmiotów, które są w jej ramach realizowane są zgodne z efektami określonymi w standardach kształcenia przygotowujących do zawodu nauczyciela (Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r.).

1.5.

Realizowany na kierunku program kształcenia jest spójny z określonymi efektami kształcenia, zarówno pod względem realizowanych treści, metod dydaktycznych oraz metod weryfikacji tychże efektów. Ogólnie rzecz biorąc moduły i przedmioty zostały poprawnie wyodrębnione w planie studiów, a trafnym rozwiązaniem jest wybór specjalizacji po I-go roku. Warto zwrócić uwagę na dwie kwestie: (1) nie do końca uzasadnione jest umieszczenie na pierwszym roku przedmiotu *psycholingwistyka* w formie wykładu, tym bardziej, że nie bardzo wiadomo, jaki ma być cel tego rozwiązania; warto byłoby rozważyć wprowadzenie przedmiotu *wiedza o nauce i akwizycji języka*, być może w formie ćwiczeń, który realizowałby te same lub podobne efekty kształcenia, ale koncentrowałby się na rozwijaniu

świadomości studentów i wyposażał ich w kompetencje i umiejętności skutkujące skuteczniejszą nauką języka, (2) warto rozważyć zasadność umieszczenia w programie specjalizacji tłumaczeniowej przedmiotu *historia języka*, ponieważ nie bardzo wiadomo, w jaki sposób realizowane tam treści mają pomóc studentom rozwijać niezbędną wiedzę i umiejętności; przedmiot ten należałoby raczej uwzględnić w module przedmiotów kierunkowych związanych z kształceniem ogólnofilologicznym, (3) warto rozważyć zmianę nazwy specjalizacji glottodydaktycznej na taką, która byłaby bardziej transparentna i jednocześnie bardziej zorientowana na praktykę nauczania, a nie prowadzenie badań w tym zakresie (np. *specjalizacja nauczycielska*).

Wymiar godzinowy dla poszczególnych modułów został prawidłowo określony, a na uwagę zasługuje duża liczba zajęć z praktycznej nauki języka angielskiego, zarówno w całym cyklu (960), jak i na pierwszym roku (480), co ma niebagatelne znaczenie w obliczu coraz niższego poziomu językowego kandydatów. Sekwencja przedmiotów zawartych w planie studiów nie budzi zastrzeżeń. W § 16 *Regulamin studiów*, przyjętym uchwałą Senatu nr 15/2015 z dnia 22 kwietnia 2015 r., znaleźć można zapisy umożliwiające indywidulaną organizację studiów, tak w przypadku studentów szczególnie uzdolnionych (np. studiowanie na dwóch kierunkach) i studentów niepełnosprawnych, sprawujących opiekę nad osobami niepełnosprawnymi bądź małymi dziećmi. Natomiast § 7 uwzględnia możliwości dostosowania procesu dydaktycznego do potrzeb osób niepełnosprawnych. Z kolei, § 27 przewiduje studiowania w trybie awansu dla szczególnie uzdolnionych studentów.

1.5.1

Program studiów oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia w pełni uwzględniają wymagania i warunki określone w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, które odbywa się w ramach specjalizacji glottodydaktycznej.

1.5.2

Treści programowe uwzględnione w programie studiów są w pełni zgodne z określonymi efektami kształcenia. Analiza sylabusów wykazała, że treści te są kompleksowe, różnorodne i aktualne, a ich realizacja pozwala na osiągnięcie efektów kształcenia, w szczególności tych, które odnoszą się do pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań naukowych oraz kompetencji społecznych w tym zakresie. Treści programowe, zgodne z efektami kształcenia, uwzględniają aktualny stan wiedzy naukowej i wyniki badań empirycznych w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa. Ocena wybranych losowo 12 prac dyplomowych wykazała, że wpisują się one w pełni w obszar i dziedzinę nauk humanistycznych wymienionych dyscyplinach pod względem tematyki, formy, metodologii prowadzenia badań empirycznych oraz stawianych wymagań (Załącznik III, część II). Treści programowe uwzględnione w specjalizacji glottodydaktycznej wpisują się w ramowe treści kształcenia określonego w standardach kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

1.5.3

Stosowane metody kształcenia zostały najczęściej poprawnie dobrane do przedmiotów, uwzględniając ich specyfikę i zapewniając skuteczną realizację efektów kształcenia (np. wykłady, prezentacje czy też materiały pisemne w przypadku przedmiotów teoretycznych i ćwiczenia praktyczne w przypadku przedmiotów ogniskujących się na rozwijaniu umiejętności i kompetencji społecznych). Metody te są zróżnicowane i pozwalają na aktywizację studentów, stymulując ich do samodzielnego uczenia się (np. praca w zespole, dyskusje, badania w działaniu, trening zadaniowy, zadania projektowe). Dają one też

możliwość osiągnięcia wszystkich efektów kształcenia, zarówno w odniesieniu do całego programu kształcenia, prowadzonych specjalizacji, jak i poszczególnych przedmiotów. Istnieje możliwość dostosowania tych metod do potrzeb osób niepełnosprawnych (dostępność odpowiednich urządzeń w bibliotece, możliwość finansowania niezbędnych materiałów, ale także zapisy §7 *Regulaminu studiów*).

Studenci są przygotowywani do prowadzenia badań, w szczególności podczas seminariów dyplomowych i proseminariów, a prace dyplomowe mają w większości charakter empiryczny, wymagają zebrania, analizy i interpretacji danych przy wykorzystaniu podstawowych narzędzi badawczych oraz metod statystycznych (np. kwestionariusze, statystyka opisowa). Metody sprawowania opieki nad pracami dyplomowymi, które są stosowane podczas seminariów dyplomowych, ale także proseminariów zostały odpowiednio dobrane i są skuteczne, czego dowodem jest analiza losowo wybranych prac dyplomowych w Załączniku III (część 2). Analiza pokazała również, że realizowane projekty^{yt} badawcze, choć dość proste, są na ogół poprawnie zaprojektowane i przeprowadzone, a metodologia jest zazwyczaj poprawna, choć widoczne są trudności dotyczące pogłębionej interpretacji wyników. W procesie kształcenia stosowane są nowoczesne metody, czego przykładem może być częste wykorzystywanie technologii komputerowo-informacyjnej, pracowni językowej z oprogramowaniem Mentor, które pozwala na indywidualizację pracy, czy też sprzętu do tłumaczeń konferencyjnych.

Zdaniem studentów zajęcia prowadzone na wizytowanym kierunku prowadzone są z wykorzystaniem różnorodnych metod kształcenia. Można do nich zaliczyć zarówno te, które w wysokim stopniu angażują studenta np. ćwiczenia i konwersatoria oraz polegające na przyswajaniu wiedzy teoretycznej. Studenci mają możliwość podejmowania dyskusji i samodzielnego rozwiązywania problemów. W ocenie studentów wszystkie formy zajęć wymagają od nich nakładu samodzielnej pracy. Studenci ocenili w większości przypadków, iż mają możliwość osiągania zakładanych efektów kształcenia przy wykorzystywaniu obecnie stosowanych metod kształcenia. Metody te są również odpowiednie dla studentów z niepełnosprawnościami. Opinię taką studenci wyrazili mając na uwadze osobę niepełnosprawną studiującą na ocenianym kierunku. W ocenie studentów nie są oni jednak przygotowywani do prowadzenia badań.

1.5.4

Czas trwania kształcenia jest dostosowany do treści programowych i umożliwia realizację założonych efektów kształcenia, tak w odniesieniu do całego programu, włączonych do niego modułów, jak i kształcenia specjalizacyjnego i poszczególnych przedmiotów. Na uwagę zasługuje przede wszystkim duża liczba godzin kontaktowych, oscylująca na wszystkich specjalizacjach w granicach 2250 (180 ECTS), a w szczególności realizacja 390 godzin zajęć w ramach specjalności glottodydaktycznej choć standardy kształcenia nauczycieli wymagają jedynie 270 godzin. Nakład pracy studenta, niezbędny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, został prawidłowo oszacowany, co zostało wyrażone odpowiednią liczbą punktów ECTS, przy czym praca samodzielna studenta stanowi 50%.

1.5.5

Przyjęta punktacja ECTS uwzględnia koncepcję kształcenia na kierunku oraz zapisy rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. W całym cyklu kształcenia student musi uzyskać 180 punktów ECTS, uwzględniając przy tym wymogi określone w § 4, punkty 6-10 oraz 12. Punktacja ECTS jest zgodna z wymogami standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Zasady budowania punktacji ECTS zostały określone w *Regulaminie studiów* oraz w uchwale Senatu nr 22/2012 z dnia 22 lutego 2012 r.

1.5.6

Zapewniona została elastyczność w wyborze przez studentów modułów kształcenia i przedmiotów, ponieważ mogą oni dokonywać takiego wyboru w zakresie 66 punktów ECTS (np. specjalizacje, zajęcia ogólnouczelniane, seminaria i proseminaria), co stanowi ponad 36% ogólnej liczby punktów ECTS przewidzianej w programie kształcenia. Największe znaczenie w tym zakresie ma wybór specjalizacji, który następuje po zakończeniu 1-go roku studiów. Wszystkie zakładane specjalizacje z reguły zostają uruchomione.

1.5.7

Formy zajęć dydaktycznych są na ogół trafnie dobrane do realizowanych efektów kształcenia (np. odpowiednie relacje między kategoriami efektów związanymi z wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi podczas wykładów i ćwiczeń) umożliwiają realizację tych efektów, w szczególności w odniesieniu do możliwości zdobycia pogłębionej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w prowadzeniu badań. Nie budzi zastrzeżeń liczba godzin przypisanych poszczególnym formom zajęć, a na uwagę zasługuje fakt, że, niezależnie od specjalności, ponad 80% zajęć odbywa się w formie ćwiczeń i konwersatoriów, co umożliwia nie tylko nabycie odpowiedniej wiedzy, ale także powiązanych z nią umiejętności i kompetencji społecznych. Liczebność grup została określona w uchwale Senatu nr 50/2015 z dnia 15 września 2015 r. Choć przyjęte zapisy sprzyjają osiągnięciu założonych efektów kształcenia, to należałoby rozważyć zmniejszenie liczebności grup na zajęciach z PNJA i niektórych zajęciach specjalnościowych, bo bardzo trudno jest prowadzić takie zajęcia w grupach 30-osobowych. Kwestia ta została zaakcentowana podczas spotkania Zespołu Oceniającego z nauczycielami akademickimi. Harmonogram zajęć na wizytowanym kierunku nie budzi zastrzeżeń i jest zgodny z zasadami higieny procesu nauczania.

W ocenie studentów przyjęta przez jednostkę organizacja zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku pozawala na osiągnięcie efektów kształcenia. Studenci zwrócili jednak uwagę na to iż zdarzają się pojedyncze przypadki kiedy to grupy są zbyt liczne. Bardzo niepokojący jest fakt, iż studenci wskazali, że grupy konwersatoryjne przekraczają liczebności 25 osób. Uznali jednak że są to przypadki sporadyczne natomiast ze względu na charakter tych zajęć bardzo uciążliwe. Pozytywnie oceniono proporcje zajęć wykładowych i tych które w bardzo wysokim stopniu angażują studentów. W opinii studentów rzadko są poruszane kwestie związane z wprowadzaniem studentów do problematyki badań naukowych. Na kierunku nie prowadzi się zajęć z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość.

1.5.8

W programie studiów przewidziane zostały obowiązkowe praktyki. Jednostka określiła efekty kształcenia dla praktyk a weryfikacją ich osiągnięcia na podstawie dokumentacji zajmuje się koordynator. Zasady odbywania praktyk określone zostały w dwóch dokumentach, tj. *Regulaminie praktyk pedagogicznych* i *Regulaminie praktyk zawodowych* z 2014 r. Efekty i treści kształcenia określane dla praktyk zawodowych są zgodne z efektami kształcenia przewidzianymi dla kierunku, są one także realizowane w odpowiednim wymiarze, uwzględniając regulacje prawne (np. specjalizacja glottodydaktyczna), i odbywają się w odpowiednim terminie. Jeśli chodzi o miejsca, w których praktyki są prowadzone, to ich dobór nie budzi zastrzeżeń w przypadku specjalizacji glottodydaktycznej, ale pojawiają się wątpliwości w przypadku specjalności translatorycznej, ponieważ praktyki odbywają się w uczelni i, choć są prowadzone przez wykwalifikowanego tłumacza, mają w zasadzie charakter dodatkowych zajęć dydaktycznych (tzw. trening kompetencji zawodowych). Konieczna jest choćby częściowa realizacja tych praktyk poza uczelnią (w biurach tłumaczeniowych,

firmach), bo umożliwi to bardziej skuteczne rozwijanie niezbędnych umiejętności i kompetencji społecznych. Taka zmiana będzie konieczna przy przejściu na profil praktyczny. Mimo tych uwag, uwzględniając realizowany profil ogólnoakademicki, można uznać, że sposób organizacji praktyk pozwala na osiągnięcie założonych dla nich efektów kształcenia. Nie budzi zastrzeżeń trafność metod stosowanych w celu weryfikacji efektów kształcenia, ani też sposób dokumentowania i zaliczania praktyk, włączając w to sytuacje, gdy przewidziane dla praktyk efekty kształcenia są zaliczane na podstawie pracy zawodowej (np. w charakterze nauczyciela języka obcego). Liczba miejsc praktyk jest dostosowana do liczby studentów, z zastrzeżeniem, że mogą pojawić się problemy w przypadku realizacji praktyk na specjalizacji translatorycznej poza Uczelnią.

To jednostka zajmując się doбором miejsc odbywania praktyk. Proces odbywania praktyk jest bardzo dobrze zorganizowany. Studenci pozytywnie ocenili zarówno organizację praktyk jak i osoby które z ramienia jednostki są za nie odpowiedzialne. Pozytywnie odnieśli się również do liczby instytucji w których mogą odbywać praktyki.

1.5.9

Umieędzynarodowieniu procesu kształcenia sprzyja sam charakter kierunku, ponieważ większość zajęć jest realizowana w języku obcym. Podejmowane są również działania mające na celu zaproponowanie oferty kształcenia dla studentów z zagranicy, takiej która uwzględniałaby ich zainteresowania i preferencje, włączając w to możliwość nauki języka polskiego. Jak można przeczytać w *Raporcie samooceny*, co roku prowadzone są wykłady przez wykładowców z uczelni partnerskich. Co więcej, program studiów został skonstruowany w taki sposób, aby umożliwić realizację jego części poza granicami kraju, w uczelniach partnerskich.

Obraz jaki wyłania się z analizy konkretnych faktów jest jednak o wiele mniej optymistyczny. Studenci i wykładowcy kierunku mogą wyjeżdżać tylko do 4 uczelni w ramach programu Erasmus+, a liczba wyjazdów nie tylko jest skromna (2-3 osoby rocznie), ale systematycznie spada (brak wyjazdów wykładowców w ostatnich dwóch latach). Liczba przyjeżdżających z uczelni partnerskich studentów i wykładowców także nie przekracza kilku osób rocznie i ciągle się zmniejsza. Należy z pewnością zwrócić uwagę na wyjazdy pojedynczych nauczycieli akademickich w ramach innych programów (np. Horyzont 2020). Jednostka nie prowadzi kształcenia we współpracy z jednostkami zagranicznymi. Wszystko to pokazuje, że podjąć należy działania służące intensyfikacji umieędzynarodowienia procesu kształcenia.

W ocenie studentów oferta innych języków w formie lektoratów jest zbyt ograniczonay. Wskazali potrzebę rozszerzenia listy tych języków np. o język francuski. W jednostce odbywają się również cykliczne zajęcia prowadzone przez wykładowców z zagranicy. Studenci w pochlebnych słowach wypowiadali się na temat tych zajęć a ich jakość ocenili wysoko. Jednostka jest przygotowana do przyjęcia zagranicznych studentów oraz stwarza możliwość wyjazdu swoim studentom.

1.6

Zasady rekrutacji na kierunek filologia uregulowane zostały uchwałą Senatu nr 20/2014 z dnia 20 maja 2014 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia w PWSZ w Płocku w roku akademickim 2015/2016 oraz uchwałą 19/2015 z dnia 26 maja 2015 r. i 51/2015 z dnia 15 września 2015 r. zmieniających te regulacje.

1.6.1

Wymagania stawiane kandydatom i przyjęte kryteria rekrutacji powiązane są z obszarem i dziedziną nauk humanistycznych, do którego przypisane są efekty kształcenia (pod uwagę brany jest wynik egzaminu maturalnego z języka angielskiego z wagą 0,7 oraz języka

polskiego z wagą 0,3). Przyjęte kryteria, polegające na ustaleniu listy rankingowej na podstawie zdobytych na egzaminie maturalnym punktów, zapewniają przejrzystość procesu rekrutacji i odpowiednią selekcję kandydatów. Określone w wymienionych powyżej przepisach procedury i kryteria rekrutacji są bezstronne i obiektywne, dające równe szanse wszystkim kandydatom. Limity przyjęć zostały poprawnie ustalone, przy uwzględnieniu potencjału jednostki, potrzeb obszaru i dziedziny kształcenia wraz z powiązanymi dziedzinami, a także potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego i lokalnego rynku pracy. Informacje na temat wymagań rekrutacyjnych i przyjętych kryteriach są aktualne, rzetelne, zrozumiałe i zgodne z potrzebami kandydatów, a także ogólnie dostępne w bardzo różnych formach (np. strona internetowa, informatory, ulotki).

Proces rekrutacji jest zdaniem aktualnych studentów bardzo przejrzysty. Zestawienie bardzo przystępnie opracowanych informacji na temat rekrutacji znajduje się na stronie internetowej Uczelni. Opisano tam każdy krok rekrutacji z wyszczególnieniem jakie dokumenty, gdzie i kiedy należy złożyć. W ocenie studentów system ten jest prosty i nie mieli żadnych problemów z rekrutacją na studia w uczelni. Całokształtem działań odnoszących się do przyjmowania nowych studentów zajmuje się powołana do tego celu komórka organizacyjna uczelni. Pracowników tej komórki w zakresie procesu rekrutacji studenci ocenili wysoko.

1.6.2

Zasady, warunki oraz tryb potwierdzania efektów uczenia się określa *Regulamin potwierdzania efektów uczenia się* przyjęty uchwałą Senatu nr 40/2015 z dnia 23 czerwca 2015 r. Przewiduje on, że za identyfikację tych efektów oraz ich adekwatność do efektów kształcenia na kierunku będą odpowiedzialne stosowne komisje. Ich zadania obejmują formalną weryfikację wniosków, ustalenie terminu weryfikacji efektów uczenia się, przeprowadzenie tej weryfikacji (analiza dokumentacji oraz egzamin) i udokumentowanie tego procesu, a także przedstawienie rekomendacji Dyrektorowi Instytutu, który podejmuje ostateczną decyzję. Procedury te są zgodne z zapisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym (art. 170e-g). Nie można określić zgodności potwierdzonych efektów uczenia się z efektami kształcenia ani też trafności stosowanych metod ich weryfikacji, gdyż takie przypadki nie miały jak do tej pory miejsca.

1.7

Zapewniona została możliwość sprawdzania i oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia, zarówno w trakcie realizacji programu kształcenia, jak i na zakończenie tego programu. Wdrożono również procedury umożliwiające ocenę tych efektów już po zakończeniu kształcenia, przy uwzględnieniu informacji zwrotnej od absolwentów oraz pracodawców, uwzględniając rezultaty tej oceny w doskonaleniu programu studiów. Nie budzi zastrzeżeń dobór osób dokonujących weryfikacji efektów kształcenia, a w jej przeprowadzaniu wykorzystywane są najnowsze osiągnięcia dydaktyczne.

1.7.1

Dobór metod sprawdzania stopnia osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia w odniesieniu do kategorii wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uznać należy za trafny, skuteczny i uwzględniający specyfikę kierunku. Szczegółowy opis sposobów przeprowadzania oceny w tych trzech kategoriach można znaleźć w programie studiów oraz w kartach przedmiotów. Obejmują one między innymi kolokwia, odpowiedzi ustne, prace pisemne, prezentacje, referaty, pracy projektowe, egzaminy ustne i pisemne, które są adekwatne dla celów i efektów kształcenia określonych dla poszczególnych przedmiotów, przy czym wykładowcy przekazują na tej podstawie studentom niezbędną informację

zwrotną. Jak pokazała analiza losowo wybranych prac etapowych, te metody są jak najbardziej odpowiednie i pozwalają na określenie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, zarówno w trakcie semestru czy roku, akademickiego, jak i po jego zakończeniu. Nie budzi zastrzeżeń sposób weryfikacji efektów kształcenia osiąganych w trakcie realizacji praktyk (patrz punkt 1.5.8. powyżej). Pozytywnie należy też ocenić sposoby oceny pracy własnej studenta, które są uzależnione od rodzaju i formy zajęć (np. regularne sprawdzanie prac domowych, omawianie zadanych tekstów, prezentacje dyskusje, testy). Metody sprawdzania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia uznać należy za kompleksowe i różnorodne, takie, które pozwalają na pełną weryfikację wszystkich efektów kształcenia, w szczególności tych niezbędnych do zdobycia wiedzy, umiejętności kompetencji społecznych potrzebnych w prowadzeniu badań (np. dyskusje, prezentacje, referaty, praca dyplomowa). Proces dyplomowania został uregulowany w zarządzeniu Rektora PWSZ w Płocku nr 6/2016. Nie budzą zastrzeżeń wymienione tam procedury, a metody sprawdzania i oceniania prac dyplomowych są trafne i skuteczne, uwzględniając koncepcję kształcenia, profil ogólnoakademicki, dziedzinę nauk humanistycznych wraz z dyscyplinami językoznawstwo, literaturoznawstwo i kulturoznawstwo, jak również przyjęte dla kierunku efekty kształcenia. Niezwykle ważne jest także to, że w Uczelni zacznie w niedługim czasie obowiązywać system antyplagiatowy, którym sprawdzane będą wszystkie prace dyplomowe (Zespołowi Oceniającemu przedstawiono zaproszenie przetargowe do składania ofert w tym zakresie z dnia 22 marca 2016 r.).

Na szczególną uwagę zasługują szczegółowe, można nawet powiedzieć, że zbyt szczegółowe, raporty z osiągnięcia na poszczególnych przedmiotach efektów kształcenia. Sprawozdania te zawierają informacje nt. stosowanych sposobów weryfikacji kształcenia, ich opis, odniesienia do przedmiotowych efektów kształcenia, struktury ocen, najlepiej i najslabiej rozwiniętych kompetencji itp. Dane te są następnie podsumowywane dla całego kierunku. Podobne sprawozdania są sporządzane w przypadku konkretnych prac etapowych, uwzględniając analizę pytań, oceniane efekty kształcenia, uzyskane oceny itp. Podobnej analizie są poddawane prace dyplomowe. Takie działania na pewno przyczyniają się do wykorzystania wyników oceny diagnostycznej, kształtującej oraz podsumowującej do kierowania procesem uczenia się studentów, wpierania ich w tym procesie oraz ciągłej weryfikacji stosowanych metod oceny. Z drugiej jednak strony są one niezwykle czasochłonne, koncentrując uwagę wykładowców nie na działalności dydaktycznej, co powinno być podstawowym celem, ale sprawozdawczej. Należy rozważyć sposoby ograniczenia takich działań bez szkody dla procesu oceny efektów kształcenia.

Analiza struktury ocen z ostatniej sesji egzaminacyjnej pokazuje, że jest ona poprawna, choćby dlatego, że oceny ekstremalne, tj. niedostateczne i bardzo dobre, stanowią odpowiednio 8% i 12%, co świadczy że rozkład tych ocen jest rozkładem normalnym. Skala odsiewu studentów jest spora i wynosi około 40%, co jest przede wszystkim wynikiem obniżającego się wciąż poziomu kandydatów przy konieczności zapewnienia odpowiedniego stopnia osiągnięcia efektów kształcenia. Na uznanie zasługuje fakt, że władze Uczelni i Instytutu są świadome tego faktu i poszukują rozwiązań, które pomogłyby zoptymalizować proces kształcenia, ułatwiając nawet słabszym początkowo studentom uzyskanie w trakcie studiów niezbędnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Przegląd narzędzi wykorzystywanych w celu oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia (testy, pisemne prace etapowe, prace egzaminacyjne, raporty, prace projektowe, prace dyplomowe, pytania na egzaminie dyplomowym, protokoły egzaminacyjne, stosowane kryteria oceny) pokazuje, że są one różnorodne i trafne, dając możliwość rzetelnej weryfikacji tych efektów. Proces sprawdzania efektów kształcenia jest na bieżąco dokumentowany, również przez wspomniane już wyżej szczegółowe raporty. Dokumentację tę można uznać za wzorową, a czasem nawet stanowczo zbyt obszerną.

Analiza losowo wybranych losowo prac etapowych pokazała, że miały one różny charakter, poczynając od profesjonalnie opracowanych testów, przez wypowiedzi pisemne, których cel nie zawsze był jasny, po zadania bardzo praktyczne. Prace etapowe miały bardzo różny charakter i o ile niektóre z nich pozwalały na sprawdzenie wszystkich kategorii efektów kształcenia, były też takie, które koncentrowały się głównie na testowaniu wiedzy oraz umiejętności zapamiętywania informacji. Mimo że prace te były zazwyczaj rzetelnie oceniane, a struktura ocen była w miarę poprawna, zdarzały się sytuacje, w których w ogóle nie zawierały one komentarzy czy nawet ocen. Należałoby zadbać, aby prace etapowe odnosiły się, na tyle, na ile to możliwe, do wszystkich kategorii efektów kształcenia i spowodować, aby wszyscy wykładowcy rzetelnie je oceniali.

Ogółem oceniono 12 wybranych prac dyplomowych. Prace te mają średnio ok. 30-40 stron, choć da się tutaj zauważyć spore zróżnicowanie w zależności od opiekuna pracy i samego studenta. Około 1/3 objętości prac to zazwyczaj aparat pomocniczy, streszczenia itp., co sprawia, że są one stosunkowo krótkie, licząc 20-25 stron, co czasami nie wystarcza dla rozwinięcia przypisanych im tematów. Ogólna ocena zgodności tematyki prac z założonymi na kierunku efektami kształcenia, zgodności tematu z treścią pracy, doбором literatury jest pozytywna. Sporadycznie pojawiają się sytuacje, kiedy w pracy występują poważne uchybienia metodologiczne i błędy językowe. Recenzje w większości przypadków były rzetelne. Charakter prac jest w dużej mierze odtwórczy, gdyż w większości składają się ze streszczeń literatury opatrzonej powierzchownym komentarzem autorskim. Tak, jak to było widoczne w pracach etapowych, rzadko podejmowane są problemy wymagające sformułowania własnej opinii czy zajęcia stanowiska przez autora, co jest zalecane nawet w przypadku prac licencjackich. Z kilkoma wyjątkami jest to widoczne także w rozdziałach, które stanowią relację z przeprowadzonych badań, gdzie zazwyczaj nacisk jest położony na wyniki, a nie na ich interpretację.

Efekty kształcenia przypisane do seminariów dyplomowych oraz wymagania stawiane pracom dyplomowym pozwalają na sprawdzenie osiągnięcia efektów kształcenia zakładanych dla kierunku studiów. Oceniane prace dyplomowe reprezentowały pełne spektrum ocen. We wszystkich teczkach studenckich, znajdowała się pełna dokumentacja przebiegu obrony. Zawierały one bowiem prawidłowo wypełnione protokoły egzaminu dyplomowanego, recenzje opiekuna pracy oraz recenzenta.

Według studentów stosowane metody weryfikacji poziomu osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia są odpowiednie. W ich opinii każda z zastosowanych metod wymaga od studenta nakładu samodzielnej pracy. Proces dyplomowania jest dla studentów przejrzysty i zrozumiały. Studenci są zaznajamiani z nim w trakcie studiów i szerzej podczas seminarium dyplomowego. Ze względu na to, iż oceniany kierunek prowadzony jest na studiach I go stopnia nie było możliwości uzyskania pośró*d* studentów opinii na temat samego egzaminu dyplomowego oraz sposobu jego organizacji.

1.7.2

Proces sprawdzania efektów kształcenia uznać należy za bezstronny, rzetelny i przejrzysty, a wyniki oceny są wiarygodne i porównywalne. Jak pokazała ocena wybranych prac etapowych, wszyscy studenci są w tym zakresie traktowani tak samo. W sytuacjach konfliktowych dotyczących procesu oceniania, jeśli nastąpią nieprawidłowości w tym zakresie, student ma prawo wystąpić do Dyrektora Instytutu z prośbą o przeprowadzenie zaliczenia lub egzaminu komisyjnego (§ 23 *Regulaminu studiów*). Jak wykazały przeprowadzone rozmowy, studenci otrzymują informację zwrotną o wynikach weryfikacji efektów kształcenia. § 20 *Regulaminu studiów*, studenci winni poznać wyniki zaliczeń i egzaminów w ciągu 7 dni od ich przeprowadzenia (wymóg uzupełnienia protokołów w tym terminie). Jednostka wypracowała bardzo szczegółowy sposób dokumentowania wyników

oceny efektów kształcenia, który polega na sporządzaniu szczegółowych sprawozdań dla przedmiotów, modułów oraz dla programu kształcenia jako całości. Sposób organizacji oceny efektów kształcenia nie budzi zastrzeżeń, a zasady dotyczące organizowania i planowania sesji egzaminacyjnej określa § 21 *Regulaminu studiów*.

3. Uzasadnienie

Mimo pewnych zastrzeżeń i niedociągnięć, należy stwierdzić, że jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na kierunku *filologia* program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Wymienione powyżej j mankamenty można łatwo wyeliminować, wprowadzając modyfikacje niezbędne dla zmiany profilu kształcenia z profilu ogólnoakademickiego na praktyczny.. Studenci są zadowoleni z działań podejmowanych przez jednostkę w ramach ocenianych kryteriów i nie zgłosili oni żadnych większych problemów.

4. Zalecenia:

1. Zwiększenie udziału interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w kreowaniu koncepcji kształcenia, efektów kształcenia, planów i programów studiów (np. przez utworzenia rady programowej dla kierunku).
2. Weryfikacja zasadności przypisania efektów kształcenia w odniesieniu do umiejętności do obszaru nauk społecznych.
3. Przegląd kierunkowych, specjalnościowych, modułowych i przedmiotowych efektów kształcenia pod kątem ich uproszczenia.
4. Zastąpienie przedmiotu *psycholingwistyka* przedmiotem *wiedza o akwizycji i nauce języka* oraz przesunięcie przedmiotu *historia języka* do bloku przedmiotów kierunkowych o charakterze ogólnofilologicznym.
5. Zmiana nazwy specjalizacji glottodydaktycznej na bardziej adekwatną i zrozumiałą dla studentów (np. nauczycielska).
6. Zmniejszenie liczebności grup na zajęciach z PNJA i zajęciach specjalnościowych, które są realizowane w formie ćwiczeń i konwersatoriów.
7. Realizacja praktyk zawodowych przewidzianych w programie studiów dla specjalizacji translatorycznej powinna w przynajmniej w pewnej części poza Uczelnią.
8. Pojęcie działań zmierzających do większego umiędzynarodowienia procesu kształcenia.
9. Zmniejszenie zakresu sprawozdawczości przy weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia poprzez wypracowanie najistotniejszych i wymagających raportowania elementów weryfikacji efektów kształcenia
10. Uwzględnienie w większym stopniu w pracach etapowych wszystkich kategorii efektów kształcenia, tj. nie tylko wiedzy, ale także umiejętności i kompetencji społecznych.
11. Rozważenie prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość ze względu na zgłoszenie takiej potrzeby przez studentów.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszaro-om kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu

i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena **znacząco**

2. *Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.*

2.1.

Zgodnie z Raportem Samooceny Uczelnia zgłosiła do minimum kadrowego kierunku filologia 6 osób, w tym 2 nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 4 doktorów. Analiza spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego obejmuje posiadane tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich, a także obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego. Minimum kadrowe dla wizytowanego kierunku studiów spełniać powinno warunki określone w rozporządzeniu stanowiącym poz. 4. (por. Załącznik nr 1 raportu). Analiza obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe wykazała, iż wszyscy spełniają także wymóg określony w § 13 ust. 2 w/w rozporządzenia.

Akta osobowe osób stanowiących minimum kadrowe zawierają dokumentację poświadczającą uzyskanie i uznanie stopni i tytułów naukowych. Dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy (umowy o pracę) zawierają informacje o Uczelni, jako podstawowym lub dodatkowym miejscu pracy zgodnie z art. 119 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Dokumentacja, informacje zamieszczone w zintegrowanym systemie o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on, a w szczególności oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego pozwalają stwierdzić, iż osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają także warunki określone w art. 112a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

Zespół oceniający biorąc pod uwagę dorobek naukowy, obciążenia dydaktyczne, złożone oświadczenia oraz formalne zatrudnienie do minimum kadrowego zaliczył 6 osób (w tym 2 samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 4 doktorów). Spełniają oni wszelkie wymogi formalne i posiadają kwalifikacje i dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim. Wszystkie zaliczone do minimum kadrowego osoby specjalizują się w zakresie języka obcego, który jest przedmiotem studiów. Jednak minimum kadrowe nie spełnia w pełni

wymogów przywołanego rozporządzenia, gdyż poza obszarem nauk humanistycznych (dziedziny językoznawstwo, kulturoznawstwo oraz literaturoznawstwo) kierunek przypisano również do obszaru nauk społecznych (dyscypliny nauki o bezpieczeństwie, nauki ekonomiczne, kultura fizyczna oraz informatyka). Nauki społeczne nie są reprezentowane w minimum kadrowym, co stoi w sprzeczności z §12 ust. 3 rozporządzenia „Każdy obszar kształcenia, do którego przyporządkowano kierunek studiów, powinien być reprezentowany w minimum kadrowym przez co najmniej jednego nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek w obszarze wiedzy odpowiadającym temu obszarowi kształcenia.”

Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku dla obszaru nauk humanistycznych określa § 17 ust. 1 pkt 9 rozporządzenia stanowiącego poz. 4 Załącznika nr 1 raportu. Wynosi on 1:40,8 przy obowiązującym granicznym 1:120; studentów jest 245, a zatem stwierdza się, iż on został spełniony.

2.2

2.2.1.

Wszyscy nauczyciele akademicy prowadzą zajęcia zgodnie z ich dorobkiem naukowym i kompetencjami. Nie stwierdzono żadnych rozbieżności między dorobkiem, kompetencjami a przedmiotami prowadzonymi przez danego nauczyciela (zob. załączniku nr 4). Kadra prowadząca zajęcia ma doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych.

Doświadczenia zawodowe zdobyte poza uczelnią nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć na ocenianych kierunkach są głównie w zakresie specjalizacji glottodydaktycznej i tłumaczeniowej. Część wykładowców posiada doświadczenie praktyczne zdobyte poza szkolnictwem wyższym oraz dodatkowe kwalifikacje umożliwiające prowadzenie przedmiotów specjalizacyjnych (głównie tłumaczeniowe i edukacyjne). Są one adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.

Nauczyciele akademicy prowadzą zajęcia zgodnie z ich dorobkiem naukowym i kompetencjami. Zajęcia są prowadzone przez osoby, które posiadają właściwe kompetencje, np. zajęcia językoznawcze prowadzone są przez osoby z przygotowaniem językoznawczym. Zatrudnione do prowadzenia zajęcia również są osoby o doświadczeniu zawodowym jak np. doktor z nauk humanistycznych z zakresu językoznawstwa, która pracuje jako czynny tłumacz przysięgły. Prowadzi zajęć z gramatyki opisowej oraz praktyczna nauka języka angielskiego. Są również wykładowcy, którzy mają odpowiednie doświadczenie zawodowe oraz uprawnienia (Kanadyjczyk i magister z filologii angielskiej kulturowej prowadzi zajęcia z zajęć kulturowych jak np. praktyczna nauka języka angielskiego – sprawności zintegrowane z elementami kultury).

Doświadczenia zawodowe zdobyte poza uczelnią nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć na ocenianych kierunkach są, w zakresie specjalizacji glottodydaktycznej i tłumaczeniowej są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia.

Przeprowadzone hospitacje zajęć pozwalają pozytywnie ocenić kompetencje dydaktyczne nauczycieli. Ogółem Zespół wizytował 6 zajęć dydaktycznych. Hospitacje wykazały zgodność treści zajęć z sylabusami i właściwe przygotowanie nauczycieli do zajęć. Szczegółowe uwagi zawarte są w załączniku nr 6.

2.3

Sytuacja kadrowa wydaje się stabilna a władze Uczelni prowadzą politykę kadrową

sprzyjająca utrzymaniu tej stabilności. Z 57 nauczycieli akademickich zatrudnionych na umowę o pracę, jest w sumie 10 doktorów, a w tym dla sześciu czyli 60 %, jest to podstawowe miejsce pracy. Pośród sześciu osób w minimum kadrowym, dwaj profesorowie i jeden doktor, pracują na uczelni jako dodatkowym miejscu pracy. To wskazuje, że minimum kadrowe uczelni jest uzależnione od innych większych ośrodków uniwersyteckich a w tym przypadku od Uniwersytetu Łódzkiego. Warto zaznaczyć, że samodzielni pracownicy naukowcy pracują w PWSZ w Płocku jako dodatkowym miejscu pracy. Należy podkreślić jednak, że pomimo tego, że aż połowa pracowników wliczonych do minimum kadrowego zatrudniona jest na uczelni na zasadzie dodatkowego miejsca pracy, w ostatnich latach daje się zauważyć pozyskiwanie kadry miejscowej i własnej. Spośród 6 osób zaliczonych do minimum kadrowego 3 deklaruje PWSZ w Płocku jako podstawowe miejsce pracy, to przede wszystkim doktorzy, co zapewne zaowocuje większą stabilnością kadry. Trzy osoby uzyskały stopień doktora w ostatnich dwóch latach. Uczelnia deklaruje pomoc organizacyjną i finansową dla osób uzyskujących wyższe kwalifikacje naukowe, pracownicy na zebraniu to potwierdzili. Uczelnia w raporcie samooceny deklaruje współpracę z sześcioma uczelniami zagranicznymi, jednak ten potencjał pozostaje nie wykorzystany w pełni. Stosunkowo niskie jest umiędzynarodowienie kadry naukowo-dydaktycznej, np. w ciągu ostatnich trzech lat, jedynie jeden wykładowca wyjechał do Rumunii na wymianę kadrową, a 9 przyjechało z Kanady Rumunii, Turcji. Wśród zatrudnionych, co prawda jest jeden rodzimy użytkownik języka obcego, jednak kadra mogłaby zwiększyć uczestnictwo w wymianach międzynarodowych.

2.4

Oceniany kierunek prowadzony jest jedynie na pierwszym stopniu, i do roku 2014 Jednostka nie miała obowiązku prowadzenia badań naukowych w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia. Nowelizacja Ustawy oraz odpowiednie rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego wprowadzają na profilu ogólnoakademickim na studiach I stopnia obowiązek prowadzenia wskazanych badań, przy czym Uczelnie mają wskazany okres 31 grudnia 2016 dostosowania się do zmienionych przepisów. Trzeba nadmienić, iż w obrębie Zakładów Językoznawstwa Stosowanego oraz Literatury i Kultury PWSZ w Płocku prowadzone są prace o charakterze badawczym.

2.5.

Wyniki badań pracowników naukowo-dydaktycznych, poza publikacjami naukowymi, znajdują praktyczne zastosowanie w konstruowaniu programu oraz w ofercie przedmiotów fakultatywnych. Uczelnia podkreśla w raporcie samooceny, że „dużym osiągnięciem jest wprowadzenie autorskiego i unikatowego narzędzia diagnostycznego opracowanego przez samodzielnego pracownika naukowego jednostki, zaliczanego do minimum kadrowego na ocenianym kierunku” (s. 47). Takie autorskie narzędzie niewątpliwie pozwala na skuteczne przeprowadzenie testu kalibrującego dla studentów w formie internetowej z praktycznej nauki języka angielskiego, co umożliwi gromadzenie danych wykorzystywanych w doskonaleniu programu kształcenia zgodnie ze profilem studentów na uczelni.

3. Uzasadnienie

Wliczeni do minimum kadrowego pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzący zajęcia na kierunku filologia stanowią kompletną i kompetentną kadrę do prowadzenia studiów licencjackich o profilu ogólnoakademickim. Spełniają wszelkie wymogi formalno-prawne, posiadają odpowiednie kwalifikacje merytoryczne oraz dorobek naukowy uprawniający do

prowadzenia powierzonych im zajęć dydaktycznych w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych (językoznawstwo bądź literaturoznawstwo, kulturoznawstwo), co pozwala w pełni na realizację programu studiów oraz określonych efektów kształcenia. Polityka kadrowa jest czytelna, z przejrzystymi regułami opisanymi w stosownych dokumentach Uczelni, przyjazna pracownikom, dzięki czemu sprzyja ich rozwojowi i awansom zawodowym.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

1. Ocena – w **pełni**

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1

Jednostka podejmuje współpracę z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego i kulturalnego swojego regionu. W roku 2015, uczelnia zawarła porozumienia dotyczące praktyk zawodowych na specjalności filologia angielska ze Szkołą Podstawową Nr 3 w Płocku, Szkołą Podst. Nr 5 w Płocku i Szkołą Podstawową Nr 11 w Płocku. W 2014 roku, uczelnia zawarła porozumienia z następującymi placówkami: Szkołą Podstawową Nr 3 w Płocku, Szkołą Podstawową Nr 5 w Płocku, Szkołą Podstawową Nr 11 w Płocku, Miejskim Przedszkolem Nr 3 w Płocku, Miejskim Przedszkolem Nr 4 w Płocku i Miejskim w Płocku Przedszkolem Nr 34. Oprócz tego, uczelnia podjęła rozmowy mające na celu podpisanie porozumienia z Wydawnictwem De Gruyter Open, z siedzibą w Warszawie mające na celu pozyskanie kolejnej formy treningu tłumaczeniowego, z możliwością stażu, dla studentów kierunku. Oprócz tego uczelnia również deklaruje w swoim raporcie o współpracy z następującymi instytucjami: Płockie Biuro Tłumaczeń i Szkolenia, Płocka Lokalna Organizacja Turystyczna, Miejskie Polska Akademia Biznesu.

Biorąc pod uwagę inne specjalności na kierunku filologii, a w szczególności język angielski w turystyce i w biznesie oraz tłumaczenie, wydaje się, że uczelnia mogłaby rozszerzyć współpracę o kilka jeszcze innych bardzo znaczących instytucji międzynarodowych działających na terenie Płocka, jak na przykład PKN Orlen czy New Holland. Taka współpraca mogłaby ułatwić przejście absolwentów kierunku na życie zawodowe. Warto również rozważyć możliwość wzbogacenia oferty praktyk o zagraniczne instytucje, na co pozwala uczestnictwo w programie Erasmus Plus, który również uczelnia realizuje.

Uczelnia jest postrzegana jako bardzo istotny element miasta i województwa, co podkreślano w deklaracji na spotkaniu z władzami uczelni oraz w raporcie samooceny.. Na uczelni funkcjonuje konwent, ciało doradcze, które zrzesza przedstawicieli różnych środowisk z Płocka i które działa na rzecz promowania uczelni, wspierania w organizowaniu różnych projektów promujących kulturę i prace w mieście oraz na rzecz wspierania absolwentów w wejściu na rynek pracy. Wydaje się więc, że uczelnia ma dobre stosunki z różnymi środowiskami miasta Płocka. Współorganizowała liczne imprezy kulturalne wspólnie z instytucjami kulturalnymi miasta. Takie przykłady to współorganizacja festiwalu Skarpa,

akcje społeczne podjęte wspólnie z Książnicą Płocką, zorganizowanie z Ambasadą Amerykańską programu Meet America. Uczelnia współpracuje z wieloma szkołami i wspiera organizację konkursów językowych.

Przedstawiciele władz uczelni podkreślali ważną rolę uczelni w regionie. Uczelnia stara się współpracować z wieloma instytucjami w regionie, jednak wydaje się, że mogłaby rozszerzyć oraz dywersyfikować bazę instytucji współpracujących. Uczelnia podkreśla, że podjęła rozmowy z PKN Orlen w celu ustalenia ram współpracy

3.2.

Uczelnia nie prowadzi studiów we współpracy z podmiotami zewnętrznymi – nie ma w tym względzie zawartych i podpisanych porozumień lub umów.

3. Uzasadnienie

Jednostka współpracuje z otoczeniem w sposób intensywny i regularny, będąc zauważalnym w regionie kreatorem życia kulturalnego. W różnorodne działania angażuje studentów, stwarzając im możliwości kontaktu i wymiany doświadczeń z licznymi instytucjami, potencjalnymi pracodawcami. Jednak nie są widoczne znaczące efekty tej współpracy na potrzeby kształtowania i weryfikowania efektów kształcenia.

4. Zalecenia

Należy dołożyć starań, aby prowadzona intensywna współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w większym stopniu wpływała na kształt programu studiów na kierunku filologia.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom

i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1

Opis bazy dydaktycznej i wyposażenia zawarty w raporcie samooceny jest zgodny ze stanem faktycznym. Jednostka dysponuje trzema dużymi budynkami, w tym na ul. Gałczyńskiego 28 o pow. 5386m² będący główną siedzibą Instytutu Nauk Społecznych i Humanistycznych, na pl. Dąbrowskiego 2 o pow. 5790m² będący min. siedzibą rektoratu oraz biblioteki oraz Budynek SWFiS o pow. 1681m. Jeden, czyli budynek na ul. Gałczyńskiego 28 został niedawno gruntownie zmodernizowany. Instytut Nauk Społecznych i Humanistycznych może korzystać z sal w obu budynkach, łącznie dla ponad 1000 osób, co spełnia potrzeby dydaktyczne. Wszystkie sale na ul. Gałczyńskiego posiadają projektory i ekrany, uczelnia posiada trzy sale komputerowe i dysponuje 90 samodzielnymi stanowiskami komputerowymi. Uczelnia posiada również laboratorium językowe z 30 komputerami oraz system tłumaczeń symultanicznych, który wykorzystany jest na zajęciach. W dwóch pokojach, w sali 106 i 308, jest tablica interaktywna. Zwraca uwagę fakt, że chociaż zajęcia na kierunku filologia, odbywają się głównie na ul. Gałczyńskiego, nie ma w niej czytelnia dla studentów. Biblioteka uczelni znajduje się ok. 3 km, dalej na ul. Dąbrowskiego. Odległość między tymi budynkami może stanowić utrudnienie zarówno dla studentów jak i dla prowadzących. W trakcie spotkania z kadrami, była mowa o niedogodności związanej z przeniesieniem materiałów dydaktycznych a szczególnie słowników z biblioteki z ul. Dąbrowskiego na ul. Gałczyńskiego.

Relacja między liczbą studentów kierunku a liczbą i powierzchnią sal, w których odbywają się zajęcia jest bardzo dobra. Wyposażenie pomieszczeń dydaktycznych i laboratoryjnych ocenianej jednostki jest bardzo nowoczesne, i jest na właściwym poziomie. W ocenianej jednostce studenci mogą korzystać z bezprzewodowego Internetu. Studenci mają możliwość korzystania z dostępnego sprzętu i zasobów lokalowych, również po godzinach zajęć.

W ocenie studentów ocenianego kierunku baza dydaktyczna jednostki jest bardzo dobrze dostosowana do ich potrzeb. Jest ona przygotowana do prowadzenia w niej założonych form kształcenia. Nie zdarzyło się aby studenci nie mieścili się w salach. Zapewniono w nich wysoki komfort przebywania i kształcenia w tym min. poprzez odpowiednie oświetlenie oraz ogrzanie. Dokonywane są w opinii studentów również stałe przeglądy bazy dydaktycznej oraz konsekwentnie remontowane są starsze obiekty uczelni. Budynek jednostki objęty jest siecią radiową WiFi umożliwiającą łączność z Internetem przy pomocy urządzeń mobilnych. Ze względu na specyfikę ocenianego kierunku szczególnie ważne dla uzyskania zakładanych efektów kształcenia są laboratoria językowe, z których studenci są bardzo zadowoleni. Wyznaczone są również miejsca dla studentów do pracy własnej np. podczas przerw między zajęciami. Są to przeważnie wydzielone części ciągów komunikacyjnych. Z punktu widzenia studentów infrastruktura jest w pełni adekwatna do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku.

4.2

Uczelnia zapewnia studentom dostęp do zasobów bibliotecznych. Jednostka dysponuje biblioteką uczelnianą, w której jest wypożyczalnia (łącznie z wypożyczalnią międzybiblioteczną) oraz czytelnia i czytelnia multimedialna ze stanowiskami komputerowymi, z dostępem do Internetu. Łącznie zbiory liczą 49.821 woluminów. Biblioteka zapewnia dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki, a także innych baz danych, jak WBN, Ebsco, ibukLibra, ePNP, Academica, InforLex. Wśród księgozbioru podręcznego w przypadku filologii dominują książki do praktycznej nauki języków obcych. W bibliotece jest także reprezentatywny zbiór podstawowych książek dla kierunku filologia. Spośród 10 przypadkowo wybranych sylabusów, nie zauważono żadnych braków z pozycji lektur

obowiązkowych. Według słów bibliotekarek studenci korzystają z zasobów bibliotecznych. Są do dyspozycji studentów również przez 'live chat' na 'gadu-gadu' dostępne na profilu biblioteki na stronie internetowej. W roku 2015, zakupiono 1.959 książek za kwotę 87.403,15 zł, pracownicy nie mają problemu z zamówieniami nowych publikacji.

Biblioteka dostępna jest dla studentów w odpowiednich godzinach zarówno w tygodniu, jak i w weekendy. Czytelnia dostosowana jest w stopniu podstawowym do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Studenci wskazali, iż występują czasowe problemy z dostępem do wybranych woluminów głównie jednak w okresie sesji egzaminacyjnej. Książki studenci mogą rezerwować przy wykorzystaniu systemu tele-informatycznego. W ich opinii system ten działa bardzo dobrze. Godziny pracy biblioteki są w ocenie studentów odpowiednie i zapewniają im pełną możliwość korzystania z jej zasobów. Zgromadzone pozycje odpowiadają zalecanej literaturze w kartach przedmiotów.

W opinii studentów Biblioteka ma dobre warunki do pracy, w ich ocenie nie żadnych braków z pozycji lektur obowiązkowych zapisanych w sylabusach. Biblioteka posiada szeroką ofertę czasopism, a uczelnia ma bogatą ofertę baz danych.

4.3.

Uczelnia nie prowadzi na ocenianym kierunku kursów na odległość natomiast posiada platformę e-learningową i wykorzystuje narzędzia e-learningowe. Działa na uczelni platforma 'Moodle' dająca możliwość przeprowadzenia: kursów, zajęć, zaliczeń, ankiet, testów, oraz udostępniania materiałów. Dostęp do niego uzyskują wykładowcy i studenci po uprzednim założeniu kont przez administratora systemu. Niektórzy wykładowcy tworzą kursy, zaliczenia oraz dodają materiały, z których korzystają studenci. Wykładowcy mają dostęp do automatycznie generowanych sprawozdań i analiz odnośnie przeprowadzanych zaliczeń. Pozytywne jest to, że bibliotekarki również, wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniom studentów i wykładowców, są również dostępne online przez gadu-gadu, co znacznie ułatwia kontakt z Biblioteką.

3. Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, dostęp do zasobów bibliotecznych i informacyjnych Instytutu Nauk Humanistycznych i Społecznych są odpowiednio dostosowane do potrzeb studentów, oferując - również studentom niepełnosprawnym - dobre warunki do realizacji programu i efektów kształcenia.

4. Zalecenia

Zaleca się monitorowanie najczęściej wypożyczanych pozycji i w miarę możliwości uzupełnianie zasobów bibliotecznych.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich,

pomoc

w procesie uczenia się i skutecznym osiąganiu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne

i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową

i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim,

z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena - w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1

Prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku nauczyciele akademicki są dostępni podczas wyznaczonych konsultacji, których terminy i godziny są dostosowane do potrzeb studentów. Dodatkowo studenci wskazali, iż istnieje możliwość skontaktowania się z nauczycielami akademickimi przy wykorzystaniu poczty elektronicznej. Materiały i pomoce dydaktyczne które są udostępniane przez wykładowców w opinii studentów są bardzo dla nich przydatne i chętnie z nich korzystają. Z literatury wskazanej w kartach przedmiotów studenci nie korzystają często, tylko w okresie sesji egzaminacyjnych. Dla pierwszego roku studiów jednostka wyznacza opiekunów, których zadaniem jest pomoc studentom w okresie ich adaptowania się na uczelni. Każda grupa ma także swojego starostę. Starosta ów odpowiedzialny jest za kontakty z władzami jednostki i nauczycielami akademickimi w imieniu studentów. Najczęściej większość pojawiających się problemów rozwiązywana jest przy udziale władz jednostki. Mechanizmem motywującym studentów do osiągania lepszych wyników jest stypendium rektora. Studenci ocenianego kierunku mają możliwość ubiegania się o pomoc materialną wymienioną w Art. 173.1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Regulamin przyznawania pomocy materialnej został ustalony w porozumieniu z samorządem studenckim. Kryteria przyznawania tej pomocy oraz skład organu przyznającego świadczenia zgodny jest z przepisami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Studenci mają możliwość zakwaterowania w domu studenckim, a w którym jest obecnie 179 miejsc. W jednostce nie działa stołówka jednak związane jest to z zasadami przyznawania pomocy przez UE. Niestety studenci ocenianego kierunku w większości nie są zrzeszeni w kołach naukowych działających w jednostce. Jedyne koło do którego należy kilkoro studentów to KN „Młodzi humaniści”. Brak jest koła dedykowanego stricte studentom ocenianego kierunku. Studenci mają swobodny wybór opiekunów i tematów prac dyplomowych. Wysoko ocenili wsparcie otrzymywane od opiekunów prac. Na kierunku nie prowadzi się zajęć z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość.

5.2

Co roku kilkoro studentów ocenianego kierunku uczestniczy w wymianach międzynarodowych w ramach programu ERASMUS. W ocenie studentów którzy taką wymianę odbyli nie mają żadnych problemów z uznaniem osiągnięć po powrocie do macierzystej jednostki. Wynika to głównie ze spójnych programów w uczelniach partnerskich. Ze względu na charakter kierunku nie ma potrzeby organizowania kursów j. polskiego dla studentów którzy przyjeżdżają do PWSZ Płock. Osobą odpowiedzialną za wymianę międzynarodową jest koordynator uczelniany. Studenci bardzo wysoko ocenili kompetencje tej osoby oraz otrzymywane od niej wsparcie. Z organizacji procesu wymiany studenci są ogólnie zadowoleni i pozytywnie ją oceniają. Wskazali jednak, że należy poszerzać ofertę wyjazdową o kraje Europy Zachodniej. Nie są prowadzone wymiany krajowe. Studenci ocenianego kierunku nie znają zasad przydzielania punktów ECTS. Widać niedostateczną działalność jednostki i samorządu studentów w tym zakresie. Stwierdza się również niedostateczną promocję szkoleń z zakresu praw i obowiązków studenta które wynikają z Art. 170 ust. 2 i 3. Jednostka nie upowszechnia informacji na ich temat.

5.3

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość skorzystania z pomocy Biura Karier. Oferuje ono wiele form wsparcia. Można do nich zaliczyć m. in. oferowanie szkoleń i pracy studentom i absolwentom, organizowanie staży i praktyk, doradztwo zawodowe oraz udostępnianie przydatnych informacji które pomagają w wejściu na rynek pracy np. poradników, publikacji czy linków. Biuro Karier jest również w stałym kontakcie oraz ściśle współpracuje z Powiatowym i Wojewódzkim Urzędem Pracy. W ocenie studentów Biuro Karier działa sprawnie. Zarówno Uczelnia jak i jednostka podejmuje działania mające na celu stworzenie warunków do nawiązywania przez studentów ocenianego kierunku kontaktów z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym. Jednostka wraz ze studentami organizuje wiele wydarzeń promujących min. kulturę angielską. W ocenie studentów są to jednak działania niewystarczające. Zwrócili uwagę, iż chcieliby podejmować w większym zakresie współpracę z otoczeniem gospodarczym. Do całokształtu tych działań studenci odnieśli się jednak pozytywnie. Samorząd Studencki PWSZ Płock posiada budżet udzielony przez Uczelnię. Samorząd pomimo organizowania kilku wydarzeń kulturalno- rozrywkowych został negatywnie oceniony przez studentów. Studenci nie wiedzą, czym zajmuje się ta organizacja i na co przeznacza udzielony im budżet. Powoduje to w studentach poczucie niesprawiedliwości. Samorząd Studencki posiada swój regulamin. Określona w nim forma pośredniego wyboru członków URSS w opinii studentów nie jest właściwa. Negatywna ocena działalności samorządu przez studentów może wynikać z niewystarczającego upowszechniania informacji o swojej działalności przez członków samorządu.

5.4

Jednostka zapewnia wsparcie studentom z niepełnosprawnościami w kilku wymiarach. W budynkach w znacznej mierze nie ma barier architektonicznych. Umożliwia to studentom z niepełnosprawnościami swobodę poruszania się, a także brania udziału w zajęciach. W bibliotece znajdują się urządzenia wspierające proces dydaktyczny studentów niepełnosprawnych. Jest to nim: urządzenie do skanowania i powiększania tekstu oraz sprzęt komputera dedykowany dla osób, które mają problemy ze skoordynowaniem ruchowym. Uczelnia pokrywa koszty druku materiałów pismem Braille'a. Istnieje możliwość wypożyczenia sprzętu elektronicznego dla studentów z niepełnosprawnościami. Również zaplecze sportowe wyposażone jest w sprzęt dedykowany osobom z niepełnosprawnościami. Istnieje również możliwość przydzielenia asystenta osobie niepełnosprawnej, który pomaga w

codziennym życiu akademickim. Otrzymuje za to wynagrodzenie opłacane przez Uczelnię. Należy stwierdzić, iż jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym właściwe wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.

5.5

Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym, wyrazili swoje zdanie na temat komórek administracyjnych Uczelni i jednostki. W ich ocenie nie działają one najlepiej. Wiele zarzutów padło pod adresem sekretariatu Instytutu. Studenci wskazali, iż poziom obsługi przez pracowników tego sekretariatu jest niezadowolający. Większość uwag dotyczyła kontaktów z pracownikami. W ocenie studentów są obsługiwani w sposób często niekulturalny i powierzchowny. Wielokrotnie są odsyłani bez udzielenia konkretnej pomocy. Również studenci niepochwlebnie ocenili Dział Spraw Studenckich i Dydaktyki. Tu również większość zarzutów dotyczy poziomu obsługi przez pracowników. Wskazali że często informacje udostępnione na stronie internetowej Uczelni są sprzeczne z informacjami udostępnianymi przez pracowników. Studenci jednak nie zgłaszali tych problemów władzom jednostki. Godziny pracy administracji jednostki w pełni spełniają oczekiwania studentów, natomiast należy zwrócić szczególną uwagę na jakość oferowanej przez pracowników pomocy. Kompleksowym źródłem wiedzy z zakresu pomocy materialnej jest często aktualizowana zakładka „Pomoc Materialna” zamieszczona na stronie internetowej jednostki. W jednostce organizowane są dyżury pracowników naukowo- dydaktycznych.

3. Uzasadnienie

Podjęmowane przez jednostkę działania w zakresie ocenianego kryterium są w większości zorientowane na potrzeby studentów. Opieka naukowo-dydaktyczna, mobilność, praktyki oraz pomoc udzielana studentom z niepełnosprawnościami przebiega w sposób przejrzysty, zrozumiały i znany studentom. Wiele problemów wskazano jednak w zakresie obsługi administracyjnej. Jednostka w bardzo małym zakresie zapewnia wsparcie w procesie przygotowania do prowadzenia badań natomiast Studenci w większości nie są taką działalnością zainteresowani.

4. Zalecenia

Należy zwrócić większą uwagę na poziom obsługi administracyjnej zarówno na poziomie Uczelni jak i jednostki uwzględniając opinię i sugestie studentów.

Należy podjąć próbę działań na rzecz przygotowania studentów do prowadzenia badań naukowych np. poprzez organizację różnego rodzaju konferencji naukowych oraz włączanie studentów w ich organizację w dużym zakresie. Służyć to może pobudzaniu studentów do prowadzenia badań.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, *

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie

kształcenia

i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5. wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów

w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena: **w pełni**

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

6.1.1

Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie projektowania i zmian efektów kształcenia jest zapewniany poprzez ogólnouczelniane procedury - instrukcje dotyczące tworzenia i doskonalenia programu kształcenia. Interesariusze wewnętrzni: kadra, studenci oraz przedstawiciele Samorządu Studenckiego zostali włączeni w proces tworzenia programu i opracowania koncepcji kształcenia, także z interesariuszami zewnętrznymi: lokalnymi pracodawcami, dyrektorami szkół i placówek oświatowych przeprowadzono liczne konsultacje. Aktualnie mając na celu doskonalenie programu kształcenia poszczególne grupy interesariuszy biorą bezpośredni udział w jego przeglądzie lub opiniują proponowane zmiany. Zgodnie z przyjętą instrukcją przegląd programu kształcenia odbywa się systematycznie (co dwa lata), przeprowadzany jest przez trzyosobową Komisję Programową powołaną przez Dyrektora Instytutu, który jej przewodniczy. Udział interesariuszy wewnętrznych w powyższym procesie jest zapewniony zgodnie z *Instrukcją nr 6 w sprawie przeprowadzania konsultacji ze studentami na temat podnoszenia jakości kształcenia*, która włącza ich w proces projektowania i zmian efektów kształcenia, o czym świadczy zgłoszony przez studentów wniosek uzasadniony niewystarczającym przygotowaniem pod względem językowym i literaturoznawczym, mający na celu dokonanie zmian w sekwencji przedmiotów, a więc przedmiot „Przekład literacki” przeniesiono z semestru trzeciego na semestr czwarty oraz odwrotnie z czwartego na semestr trzeci przesunięto realizację przedmiotu „Wybrane zagadnienia współczesnej kultury”. Również zgodnie z postulatem studentów zrezygnowano z realizacji przedmiotu „Język angielski prawniczy”, a jego treści przeniesiono do innych przedmiotów oraz zajęć praktycznych w obrębie treningu kompetencji językowych, a także wprowadzono do programu kształcenia przedmiot „Podstawy przedsiębiorczości” oraz „Podstawy bezpieczeństwa państwa”. W ramach przedmiotu „Metodyka nauczania języka

angielskiego” oraz „Dydaktyka specjalna nauczania języka angielskiego”, mając na uwadze zrównoważenie nakładu pracy studenta, zmniejszono wymiar punktów ECTS, jednocześnie zwiększając ich ilość z praktyki pedagogicznej. Roszczenia studentów rozstrzygnięto także w zakresie organizacji lektoratów, a zatem realizując plan naprawczy w celu zróżnicowania grup pod względem poziomu językowego, przeprowadzany jest test sprawdzający poziom znajomości języka, warunkujący przydział do odpowiedniej grupy. Wpływ na kształtowanie efektów kształcenia mają także interesariusze zewnętrzni poprzez Konwent zrzeszający przedstawicieli otoczenia społeczno- gospodarczego, który działa zgodnie ze strategią Uczelni mając na celu *dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy*. Konwent pełni funkcję doradczą i opiniotwórczą w zakresie działań Uczelni, również w określaniu efektów i programów kształcenia oraz organizacji praktyk zawodowych, wskazuje potrzeby lokalnego rynku pracy i proponuje sposoby realizacji procesu kształcenia. Wychodząc naprzeciw zapotrzebowaniu Płockiej Lokalnej Organizacji Turystycznej w zakresie obsługi rynku turystyki lokalnej w języku angielskim, na wizytowanym kierunku stworzono specjalizację język angielski w turystyce i w biznesie.

Jednak przedstawiciele studentów nie zostali powołani do odpowiednich gremiów których zadaniem jest dbanie o jakość kształcenia w jednostce i uczelni. Co prawda w rozmowie z przedstawicielami zespołu zajmującego się WSZJK przekazano informację, iż studenci są włączani do prac tego zespołu jednak nie następuje to w sposób systemowy. Zgodnie z Art. 67 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym studenci stanowią nie mniej niż 20% składu organu kolegialnego jednostki i Senatu Uczelni. URSS posiada pełną autonomię w zakresie delegowania swoich przedstawicieli do ww. gremiów. Programy, w tym plany studiów, zostały uchwalone po pozytywnym zaopiniowaniu ich przez organ samorządu studenckiego zgodnie z Art. 68 ust. 1 pkt. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Należy jednak uznać, iż studenci w bardzo małym zakresie uczestniczą w projektowaniu efektów kształcenia również ze względu na to iż nie wyrażają takiej potrzeby.

6.1.2

W wewnętrznym systemie zapewnienia jakości kształcenia identyfikuje się działania świadczące o monitorowaniu stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, za które odpowiedzialni są: Rada Instytutu, Dyrektor Instytutu, Instytutowa Komisja ds. Jakości Kształcenia, Zespół ds. oceny efektów kształcenia, nauczyciele akademicki oraz opiekun praktyk z ramienia Uczelni, który monitoruje poziom osiągania efektów kształcenia założonych do realizacji w ramach praktyk zawodowych. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia dokonuje się oceny stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia, w tym celu przyjęto mierniki ilościowe i jakościowe, a zatem określono tryb oraz zakres dokonywanej oceny, które wskazują, iż jest systematyczna i kompleksowa, bowiem odbywa się po każdym semestrze oraz dotyczy efektów kształcenia realizowanych na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. Zgodnie z uregulowaniami ocena odbywa się na podstawie sprawozdań i raportów dotyczących *analizy rozkładu ocen*, w tym *ocen z procesu dyplomowania* opracowanych przez nauczycieli akademickich w ramach prowadzonych przedmiotów, wyników z hospitacji zajęć dydaktycznych, weryfikacji prac etapowych i dyplomowych, konsultacji ze studentami oraz osobami stanowiącymi minimum kadrowe kierunku. Za monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia założonych do realizacji w procesie dyplomowania odpowiadają opiekunowie i recenzenci. Na podstawie sprawozdania z osiągniętych efektów kształcenia w roku akademickim 2014/2015 opracowano „*plan naprawczy jakości kształcenia w Instytucie Nauk Humanistycznych i*

Společnych”, w ramach którego podjęto działania wspomagające proces osiągania zakładanych efektów kształcenia takie jak: systematyczna weryfikacja kart przedmiotów, uwzględnienie przez wykładowców nowoczesnych form aktywności studentów oraz współczesnych metod i technik ich kształcenia, wprowadzenie ujednoliconego *Wewnętrzny Systemu Oceniania Studentów*, usprawnienie procesu dyplomowania poprzez analizę prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym, w celu czuwania nad wykrywaniem i zapobieganiem plagiatów. A zatem w ocenie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia wykorzystywane są właściwe źródła informacji, które stanowią o prawidłowym zakresie oceny. Poprawny jest także przyjęty sposób dokumentowania wyników oceny oraz ich upowszechnienia grupom interesariuszy. Wyniki z oceny są podstawą doskonalenia programu kształcenia głównie w zakresie metod jego realizacji, w tym pozwalają na podjęcie skutecznych działań doskonalących.

Przedstawiciele studentów nieformalnie biorą udział w zespołach ds. WSZJK. W związku z tym bardzo trudno ocenić, czy studenci uwzględnieni są w procedurach monitorowania osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia. Dokonywana jest okresowa ocena stopnia osiągnięcia efektów oraz wykładowców przez studentów. Raporty są przygotowywane rzetelnie natomiast studenci nie widzą celowości dokonywania takiej oceny ze względu na to iż nie są informowani o jej efektach.

6.1.3

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia przewiduje procedurę oceny metod weryfikacji efektów kształcenia osiąganych przez studentów wizytowanego kierunku studiów. Szczegółowe kryteria oceny oraz jej zakres zawarte zostały w *Instrukcji nr 7 w sprawie weryfikacji efektów kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów*. Ocena dotyczy przyjętych form realizacji zakładanych efektów kształcenia oraz sposobów weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia w celu sprawdzenia czy są właściwe, a zatem czy w pełni pozwalają zrealizować i zweryfikować wszystkie efekty kształcenia zdefiniowane w ramach przedmiotu. Jest przeprowadzana przez Zespół ds. oceny efektów kształcenia systematycznie po zakończeniu letniej i zimowej sesji egzaminacyjnej oraz kompleksowo, gdyż dotyczy każdego etapu kształcenia oraz wszystkich form weryfikacji efektów takich jak: egzaminy, sprawdziany, prace zaliczeniowe, projekty, proces dyplomowania, odbywanie praktyk, udział i wygłaszanie referatów w ramach konferencji studenckich. W ocenie uwzględnia się także opinie sformułowane przez studentów, nauczycieli akademickich, Dyrektora Instytutu, Kierowników zakładów, Zespołu ds. oceny efektów kształcenia, przedstawicieli kierunku ds. jakości kształcenia, osób zaliczonych do minimum kadrowego oraz wchodzących w skład Rady Instytutu, a zatem udział interesariuszy wewnętrznych w powyższej ocenie jest zapewniony. W ocenie metod weryfikacji efektów kształcenia korzysta się z następujących źródeł danych: raport z ankietyzacji studentów, sprawozdanie z hospitacji zajęć dydaktycznych; sprawozdanie Biura Praktyk dotyczące oceny uzyskiwanych efektów kształcenia w ramach praktyk studenckich; sprawozdań nauczycieli akademickich realizujących dany przedmiot z uwzględnieniem rozkładu ocen uzyskanych przez studentów oraz określeniem czy założone w ramach danego przedmiotu efekty kształcenia zostały osiągnięte, a w przeciwnym razie, jakie proponuje się działania korygujące w zakresie metod kształcenia, efektów kształcenia lub form ich weryfikacji; sprawozdań z weryfikacji prac etapowych oraz prac dyplomowych. W toku wizytacji do wglądu Zespołu PKA przedłożono

dokumentację z dokonanej oceny oraz poszczególne raporty i sprawozdania zawierające uwagi i zalecenia. Sprawozdanie z osiągniętych efektów kształcenia za rok akademicki 2014/2015 wskazuje, iż na kierunku *filologia* oceną objęto 61 przedmiotów, a przyjęte sposoby realizacji efektów kształcenia uznano za prawidłowe, choć zwrócono uwagę, iż wykładowcy muszą uwzględniać w realizacji przedmiotów nowe formy aktywności studentów oraz nowoczesne metody i techniki kształcenia. Analiza prac etapowych wykazała, iż wykładowcy powinni zwrócić większą uwagę na treść pytań i zadań egzaminacyjnych oraz kryteria oceniania w celu ich doprecyzowania, a także na większą szczegółowość uzasadnienia oceny. Na podstawie sprawozdań nauczycieli akademickich stwierdzono, iż należy się zastanowić nad zwiększeniem liczby prac pisemnych, jako form weryfikacji efektów kształcenia. Przeprowadzono także analizę losowo wybranych sylabusów, która potwierdziła, iż osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia jest realne, natomiast sposoby ich weryfikacji określono iż są czytelne i precyzyjne. Weryfikacja efektów kształcenia obejmuje proces dyplomowania, o czym świadczą zapisy określone w Regulaminie studiów oraz Procedurze Dyplomowania, a także dodatkowa, wybiórcza ich weryfikacja przez Zespół ds. oceny efektów kształcenia w celu sprawdzenia czy nadzór opiekuna pracy i recenzenta były sprawowane właściwie. Mankamentem procedury jest brak weryfikacji prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym, na który zwrócono uwagę w sprawozdaniu z prac Zespołu. za rok ak. 2014/2015, ponadto przekazano zalecenia opiekunom i recenzentom prac dyplomowych dotyczące zaktywizowania studentów podczas seminariów dyplomowych w zakresie analizy materiałów źródłowych, umiejętności formułowania wniosków, a także dokonywania etapowej analizy pracy dyplomowej w celu wyeliminowania błędów. W związku z powyższym ocena weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia prowadzona na każdym etapie kształcenia, posiada prawidłowy zakres, odpowiednie źródła danych, właściwe dokumentowanie, upowszechnianie i wykorzystywanie wyników, które świadczą o znacznym udziale poszczególnych grup interesariuszy oraz wspomagają proces naprawczy.

6.1.4

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia nie określa procedur dotyczących zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Jednakże Uczelnia podjęła już działania w tym zakresie. Senat Uczelni Uchwałą Nr 40 z dnia 23 czerwca 2015 roku zatwierdził Regulamin potwierdzania efektów uczenia się w PWSZ w Płocku, określający zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, zakres kompetencji osób i gremiów odpowiedzialnych za przeprowadzenie postępowania (Instytutowych Komisji ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się, Uczelnianej Komisji Odwoławczej ds. Potwierdzania Efektów Uczenia się, Dyrektorów Instytutów), w tym tryb odwoławczy, procedurę przyjęcia na studia, arkusz wniosku wraz z wymaganą dokumentacją. Procedura potwierdzania efektów uczenia się została wdrożona w Uczelni od roku akademickiego 2015/2016, na wizytowanym kierunku studiów dotychczas z niej nie korzystano.

6.1.5

Ocena przydatności na rynku pracy osiągniętych przez absolwentów efektów kształcenia nie była przeprowadzona w związku z faktem, iż Uchwałą Senatu PWSZ w Płocku nr 21 z dnia

26 maja 2015 roku Uczelnia odstąpiła od prowadzenia monitoringu losów zawodowych absolwentów. Ponadto pierwsza grupa absolwentów wizytowanego kierunku studiów ukończyła studia w czerwcu 2015 roku. W celu określenia zgodności zakładanych efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy przeprowadzono ich analizę w oparciu o Strategię Mazowsza i Powiatu Płockiego, a wyniki oceny uwzględniono w programie kształcenia wizytowanego kierunku studiów. Decyzję o rezygnacji z prowadzenia badania podjęto w oparciu o zbyt niską zwrotność ankiet wypełnianych przez absolwentów Uczelni. Aktualnie mając na uwadze potrzebę pozyskania informacji od absolwentów o przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia prowadzone są działania mające na celu nawiązanie bezpośredniego kontaktu, gdyż planuje się uruchomienie w Uczelni „Klubu Absolwenta i Sympatyka PWSZ w Płocku”, którego celem będzie promowanie sukcesów i osiągnięć absolwentów oraz wspieranie dalszego ich rozwoju przez szkolenia, doradztwo i kursy specjalistyczne.

6.1.6

Zgodnie z procedurą wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia Instytut Nauk Humanistycznych i Społecznych dokonuje samooceny w zakresie prowadzonej polityki kadrowej, w ramach której bada strukturę zatrudnienia ze szczególnym uwzględnieniem nauczycieli akademickich zaliczonych do minimum kadrowego, dorobek naukowy i kwalifikacje dydaktyczne kadry pod kątem adekwatności do realizowanego programu kształcenia, w tym zakładanych efektów kształcenia. Systematycznie każdego roku analizuje również prawidłowość obsady dydaktycznej pod kątem sprawdzenia czy przydzielone zajęcia są zgodne z kwalifikacjami i kompetencjami osób je prowadzących. Ocena ma na celu sprawdzenie czy kadra posiada dorobek naukowy w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarom kształcenia wskazanym dla kierunku filologia, w zakresie dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia zdefiniowane dla wizytowanego kierunku. W obsadzie zajęć dydaktycznych uwzględnia się także wyniki z hospitacji zajęć dydaktycznych. W przypadku osób stanowiących minimum kadrowe prowadzi się stały nadzór nad spełnieniem wymagań określonych przepisami prawa. Monitorowane są również stwarzane pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego oraz ich aktywność naukowa, a zatem zaobserwowano trudności finansowe ograniczające rozwój naukowy kadry, jako istotnego czynnika poprawy jakości kształcenia, stąd w ramach procesu naprawczego za główny cel określono opracowanie sposobów pozyskiwania środków przeznaczonych na doskonalenie i rozwój pracowników. Prawidłowo oceniono strukturę zatrudnienia, która zapewnia swobodę w obsadzie minimum kadrowego, a także dorobek naukowy nauczycieli akademickich, który jest w zakresie dyscyplin naukowych, z których wywodzą się poszczególne przedmioty. Mając jednak na celu jego poszerzenie w ramach działań motywacyjnych, dofinansowywany jest udział pracowników w sympozjach i konferencjach uczelnianych oraz organizowanych przez ośrodki zewnętrzne. Ponadto umożliwiono nauczycielom akademickim publikowanie w Zeszytach Naukowych INHS oraz usprawniono sposób upowszechnienia informacji o konferencjach, które przesyłane są elektronicznie lub wykładane w pokojach wykładowców. Ocena jakości kadry oraz prowadzonej przez Uczelnię polityki kadrowej realizowana jest systematycznie (co roku) na podstawie składanych przez pracowników „Ewidencji prac twórczych chronionych prawem autorskim” oraz „Arkuszy okresowej oceny nauczyciela akademickiego PWSZ w Płocku”. Wśród wykorzystywanych instrumentów wyróżnia się: hospitacje zajęć, ocenę kadry dydaktycznej przy wykorzystaniu arkusza okresowej oceny

nauczycieli akademickich oraz badania ankietowe wśród studentów. Ocena okresowa nauczycieli akademickich określona została w *Instrukcji nr 3 „Okresowa ocena nauczycieli akademickich PWSZ w Płocku”*. Zakres oceny obejmuje osiągnięcia w zakresie kształcenia i wychowywania studentów; podnoszenia kwalifikacji zawodowych; udziału w pracach organizacyjnych Uczelni; realizacji zadań wynikających z zajmowanego stanowiska. Ponadto obowiązuje do ujęcia wyników oceny z przeprowadzanych hospitacji zajęć dydaktycznych oraz z oceny zajęć dydaktycznych dokonywanej przez studentów. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia stosowana jest także wyżej wspomniana procedura hospitacji zajęć dydaktycznych, której podlegają wszyscy nauczyciele akademicy bez względu na formę zatrudnienia. Hospitacje przeprowadza się: co najmniej raz w roku akademickim, w przypadku nauczycieli akademickich podejmujących pracę w instytutach oraz w międzyinstytutowych jednostkach organizacyjnych oraz nie rzadziej niż raz na dwa lata, w przypadku nauczycieli akademickich zatrudnionych dłużej niż rok, jeżeli wyniki poprzedniej hospitacji są pozytywne. Do przeprowadzania hospitacji uprawnieni są: dyrektorzy instytutów, kierownicy międzyinstytutowych jednostek organizacyjnych oraz inne osoby przez nich upoważnione. Hospitację zajęć prowadzonych przez Dyrektora Instytutu /Kierownika międzyinstytutowej jednostki organizacyjnej oraz nauczyciela z tytułem profesora przeprowadza osoba upoważniona przez Prorektora ds. nauki i rozwoju. Celem hospitacji zajęć dydaktycznych jest dążenie do systematycznej poprawy ich jakości. Hospitacje mają charakter doradczo- konsultacyjny, przeprowadzane są zgodnie z przygotowanym harmonogramem. Uwagi i zalecenia dotyczące prowadzenia zajęć dydaktycznych sformułowane na podstawie hospitacji są przydatne do motywowania pracowników dydaktyczno-naukowych, do dbałości o wyższą jakość zajęć, merytoryczną poprawność realizowanych tematów i doskonalenie metod dydaktycznych. Ponadto służą obsadzie personalnej zajęć dydaktycznych w kolejnym roku akademickim; wnioskowaniu o wzrost wysokości wynagrodzenia; o odznaczenia, nagrody i inne wyróżnienia, a nawet wszczęciu postępowania mającego na celu rozwiązanie umowy o pracę. Wyniki z hospitacji zajęć dydaktycznych są poprawnie upowszechniane, gdyż w ciągu 14 dni po przeprowadzonej hospitacji hospitujący jest zobowiązany omówić je z hospitowanym nauczycielem akademickim, dalej omawiane są na posiedzeniu Rady Instytutu w celu podjęcia działań związanych z doskonaleniem jakości procesu kształcenia, a następnie w formie protokołu przekazywane są pełnomocnikowi Rektora ds. jakości kształcenia. Wyniki hospitacji referowane są także podczas posiedzenia Senatu na początku roku akademickiego, podczas którego podejmowane są decyzje dotyczące podnoszenia kwalifikacji kadry dydaktycznej oraz ogólnej polityki jakości kształcenia w Uczelni. Zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami Uczelni dokonuje się oceny pracowników niebędących nauczycielami akademickimi na podstawie opinii studentów wyrażonej w procesie ankietyzacji lub zgłoszonej bezpośrednio przez przedstawicieli studentów. Wyniki oceny służą premiowaniu, określeniu poziomu kompetencji oraz kwalifikacji w celu ich podnoszenia poprzez odpowiednie szkolenia. W badaniu zwrócono uwagę, iż przyjęte kryteria oceny powodują, iż jej wynik nie jest obiektywny, a zatem w ramach procesu naprawczego planuje się dokonać weryfikacji założeń procedury oceny pracowników niebędących nauczycielami akademickimi.

6.1.7

Proces ankietyzacji studentów, jako narzędzie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia ma na celu pozyskanie ich opinii na temat oceny realizowanych zajęć dydaktycznych. Ankietyzacja służy stałemu podnoszeniu jakości kształcenia poprzez stosowanie nowoczesnych metod dydaktycznych, wprowadzanie ewentualnych zmian w programie kształcenia, zapewnienie właściwego doboru kadry dydaktycznej. Ponadto wspieranie prowadzenia polityki kadrowej jednostki odgrywa istotną rolę w ocenie okresowej nauczycieli akademickich. Badanie ankietowe wśród studentów przeprowadzane jest cyklicznie po każdym semestrze i dotyczy wszystkich realizowanych zajęć dydaktycznych. Wyniki oceny są opracowywane w formie raportu oraz upowszechniane grupom interesariuszy podczas spotkań. Jak wspomniano powyżej wyniki ankietyzacji są wagą oceny działalności dydaktycznej nauczyciela akademickiego podlegającego ocenie okresowej, która przekłada się na prowadzoną politykę kadrową, co potwierdza analiza wybranych arkuszy oceny okresowej pracowników, wykazująca, iż w niemal każdym przypadku została wypełniona pozycja związana z oceną studencką. Z pracownikami, którzy uzyskali słabe oceny przeprowadzane są rozmowy, a także są delegowani do prowadzenia innych przedmiotów, do których mogą być lepiej przygotowani. Sprawozdanie Instytutu za rok akademicki 2014/2015 potwierdziło, iż kadra naukowo- dydaktyczna została pozytywnie oceniona przez studentów, którzy podkreślają możliwość stałego kontaktu z wykładowcami, stosowanie nowoczesnych form realizacji efektów kształcenia, dodatkowe formy współpracy z kadrami dydaktyczną, wspólne przedsięwzięcia (Tydzień Kultury Anglojęzycznej), warsztaty naukowe, wyjazdy kulturoznawcze, spotkania integrujące. Z wynikami tej oceny zapoznawani są jedynie studenci będący członkami rady instytutu.

6.1.8

Wdrożony wewnętrzny system zapewniania jakości przewiduje procedurę oceny zasobów materialnych (w tym ich dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych), środków wsparcia dla studentów (w tym możliwości samorozwoju w kołach naukowych), zasobów bibliotecznych i ich dostępności. W proces oceny włączono kadrę i studentów, jako interesariuszy wewnętrznych. Przeprowadzone w jednostce badanie wykazało, iż zajęcia odbywają się w dobrych warunkach lokalowych, zarówno jeśli chodzi o warunki do nauki, jak i wyposażenie w niezbędne pomoce dydaktyczne. Studenci filologii szczególnie doceniają skomputeryzowane laboratorium językowe oraz wykorzystanie rzutników multimedialnych we wszystkich pracowniach, w których realizowane są zajęcia. Zgłaszane uwagi odnoszą się jedynie do zbyt dużej liczby grup studentów, którzy nie mieszczą się w niektórych salach podczas zajęć oraz braku dostępu do Internetu. W ramach realizacji planu naprawczego zmniejszono grupy oraz w celu poprawy dostępności bezprzewodowego Internetu dla studentów uruchomiono darmowe punkty *hot spot*. W ramach posiadanych zasobów bibliotecznych na potrzeby zgłoszone przez kadrę i studentów aktualizowany jest spis prenumerowanych czasopism oraz uzupełniane są pozycje literaturowe wskazane przez nauczycieli akademickich w Kartach Przedmiotów. Pozytywnie wypadła także ocena systemu opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej, w tym działań wspierających mobilność studentów, wykazując, iż uprawnieni studenci otrzymują stosowne wsparcie materialne.

6.1.9

W ramach WSZJK systematycznie dwa razy w roku akademickim oceniany jest sposób dokumentowania, gromadzenia i analizowania danych dotyczących monitorowania jakości kształcenia. W proces oceny włączono kadrę i studentów, jako interesariuszy wewnętrznych, którzy stwierdzili, iż przyjęty sposób gromadzenia, analizowania i dokumentowania informacji o działaniach dotyczących zapewniania jakości kształcenia nie budzi zastrzeżeń. Zakres oceny oraz sposób opracowania i upowszechniania wyników jest prawidłowy. Instytut Nauk Humanistycznych i Społecznych przeprowadził cykl konsultacji (spotkań) ze studentami na temat jakości kształcenia w Uczelni (Instrukcja nr 6 „Procedur i Instrukcji Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w PWSZ w Płocku”).

6.1.10

W ramach samooceny Instytut Nauk Humanistycznych i Społecznych dokonuje po każdym semestrze systematycznej oceny skuteczności działania systemu informacyjnego w Uczelni, w tym zapewnienie studentom publicznego dostępu do informacji o programach studiów, efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów. Do wglądu Zespołu PKA przedstawiono dokumentację potwierdzającą ocenę dokonaną w roku ak. 2014/2015, w którą zaangażowano kadrę i studentów, jako interesariuszy wewnętrznych. Badanie wykazało, iż mają miejsce częste awarie systemu komputerowego w Uczelni, szczególnie w podczas trwania rekrutacji, a zatem w ramach procesu naprawczego planuje się w większym zakresie niż dotychczas z informatyzować uczelniany system obsługi studentów, mając również na celu usprawnienie kontaktów pomiędzy grupami interesariuszy. Wyniki oceny są prawidłowo upowszechniane w ramach spotkań, omawiane na posiedzeniu Rady Instytutu oraz zamieszczane w sprawozdaniu jednostki z oceny procesu kształcenia i na stronie internetowej Uczelni.

Komplet informacji o całym procesie kształcenia można odnaleźć na stronie internetowej uczelni i jednostki. W ocenie studentów zapewnia to dostęp do wszystkich potrzebnych im informacji. Studenci pozytywnie ocenili proces przekazywania i udostępniania informacji w zakresie procesu kształcenia.

6.2

Raport samooceny, przedstawione dokumenty wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, rozmowy z nauczycielami akademickimi, w tym pracownikami odpowiedzialnymi za WSZJK oraz z Władzami Uczelni wskazują, że system działa poprawnie i ma wbudowany mechanizm samooceny skuteczności i doskonalenia. Przygotowane, co roku raporty Wydziałowego Zespołu Jakości Kształcenia są analizowane przez władze i ciała kolegialne Jednostki, na ich podstawie wprowadzane są zmiany m.in. w sposobie oceny kadry akademickiej i w ankietach studenckich.

3. Uzasadnienie

W procesie projektowania efektów kształcenia odnotowano znaczny udział przedstawicieli interesariuszy wewnętrznych, zapewniony jest także udział przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego. Zdaniem samych studentów ocenianego kierunku są oni w bardzo małym zakresie włączani we wszystkie formy działań zmierzające do zapewniania jakości

kształcenia. Nie zostali formalnie powołani w skład gremiów zajmujących się jakością kształcenia. W ich odczuciu jednostka w bardzo ograniczonym zakresie włącza studentów w wewnętrzny system jakości kształcenia. Student nie jest traktowany jako partner a tylko w ograniczonym zakresie jako opiniodawca. Wyniki

z przeglądu programu kształcenia wizytowanego kierunku studiów stanowią podstawę jego modyfikacji i doskonalenia, natomiast przyjęte rozwiązania pozwalają na rzetelny i skuteczny udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie określania efektów kształcenia.

Monitoruje się stopień osiągania zakładanych efektów kształcenia, stanowiący istotny element wdrożonego w Uczelni systemu. Monitorowanie prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. Mając na uwadze zapewnienie wysokiej jakości prac dyplomowych objęto je dodatkowym nadzorem.

W ramach WSZJK dokonuje się oceny przyjętych sposobów weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć. Natychmiastowego usprawnienia wymaga proces zapobiegania plagiatom poprzez analizę prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym.

Z otrzymanych w toku wizytacji informacji wynika, iż na wizytowanym kierunku studiów nie potwierdzano efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, procedurę planuje się objąć nadzorem WSZJK.

Losy zawodowe absolwentów nie są monitorowane, jednak identyfikuje się działania służące pozyskaniu ich opinii w zakresie oceny efektów kształcenia pod kątem przydatności na rynku pracy. Ocena jakości kadry oraz prowadzonej przez Uczelnię polityki kadrowej realizowana jest systematycznie (co roku), dotyczy kadry prowadzącej oraz wspierającej proces kształcenia. Pozytywnie należy ocenić włączenie do systemu procedury oceny okresowej nauczycieli akademickich oraz oceny pracowników niebędących nauczycielami akademickimi. Skutecznym narzędziem w ramach systemu są hospitacje zajęć dydaktycznych. Ocena jakości kadry realizującej proces kształcenia dokonywana przez studentów, jako aspekt wewnętrznego systemu zapewniania jakości realizowana jest w sposób kompleksowy i umożliwia regularne monitorowanie jakości procesu dydaktycznego. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości określono narzędzie oceny zasobów materialnych, w tym środków wsparcia studentów, na podstawie wyników badania formułowane są uwagi i zalecenia oraz podejmowane działania doskonalące. Przyjęte zasady gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia nie budzą zastrzeżeń, wypracowano narzędzie umożliwiające ocenę działalności systemu w tym obszarze. Dostępność i aktualność informacji o programach studiów, zakładanych efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów jest monitorowana i weryfikowana przez system, który czuwa nad właściwym zapewnieniem studentom dostępu do aktualnych i obiektywnie przedstawionych informacji. Podejmowane działania świadczą o rzeczywistym monitoringu jakości kształcenia; wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia stwarza warunki dla zapewnienia systematyczności przeprowadzanych ocen i analiz osiągniętych efektów kształcenia, stanowiących podstawę doskonalenia programu kształcenia. Oceniana Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości oraz jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na kierunku filologia, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

4. Zalecenia

Należy podjąć skuteczne działania zmierzające do pełnego włączenia przedstawicieli studentów w wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia w jednostce. Należy w sposób formalny włączać ich w działania gremiów zajmujących się WSZJK a także

uzmysłować jak ważną rolę pełnią w tym systemie.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Jednostka trafnie i przekonująco wskazała swoje mocne strony, wskazując przede wszystkim na elementy decydujące o satysfakcjonującej zarówno studentów, jak i kadre kierunku realizacji procesu kształcenia, a zatem interdyscyplinarny dostosowany do potrzeb rynku i zainteresowań młodych ludzi, wciąż ewoluujący program studiów wyróżniający się z oferty innych jednostek dydaktycznych, doświadczoną naukowo kadre dydaktyczną oraz skuteczny WSZJK. Wskazując jednocześnie na uzależnienie kadrowe od innych, większych ośrodków akademickich. Trafnie też oceniono szanse na rozwój kierunku, dostrzegając je w poszerzeniu współpracy kadry i studentów z ośrodkami akademickimi za granicą. Ta część analizy SWOT zgodna jest z ocenami zespołu wizytującego i sformułowanymi przez niego zaleceniami. ZO podziela też stwierdzenie, że słabe strony kierunku wiążą się w dużej mierze z obiektywnymi uwarunkowaniami, takimi jak duża konkurencja ośrodków akademickich oferujących podobny profil kształcenia, Zróżnicowany poziom kandydatów utrudniający efektywną realizację programu kształcenia, demografia, niewystarczające nakłady przeznaczone na szkolnictwo wyższego w Polsce. ZO PKA nie podziela jednak opinii Autorów raportu samooceny, że wspomniana duża konkurencja jest zagrożeniem dla kierunku. Eksperti PKA proponują, aby spojrzeć na nią jako wyzwanie, jako mobilizację do dalszych wysiłków w celu doskonalenia kształcenia i poprzez te działania „pokonanie” konkurencji. Nie zgadzamy się także ze stwierdzeniem, iż zagrożeniem dla Jednostki są restrykcyjne przepisy dotyczące uruchamiania studiów II stopnia. Także i one powinny motywować do spełniania tych wymogów. Za właściwą diagnozę uważamy stwierdzenia traktujące rosnące zaufanie interesariuszy zewnętrznych (w tym szkół) do kwalifikacji i kompetencji zawodowych absolwentów kierunku oraz budowaną przez lata markę i rozpoznawalność kierunku za niekwestionowane szanse rozwoju dla ocenianego kierunku.

Dobre praktyki
nie zdiagnozowano